HAKEMUS

Kemikaaliturvallisuuslupa 208832

18.03.2021

HAKEMUS

1. Yrityksen tai yhteisön perustiedot

Y-tunnus

0398457-8

Toiminimi

Pattijoen Pesula Oy

Yritysmuoto

Osakeyhtiö

Päätoimiala

Pesulapalvelut yrityksille (96011)

Kotipaikka

Raahe

1.1. Yrityksen yhteystiedot

Puhelin

+358 08 221159

WWW-osoite

www.claara.fi

Käyntiosoite

Lähiosoite: Muurarinkatu 1
Postinumero: 92120
Postitoimipaikka: RAAHE

Postiosoite

Lähiosoite: Muurarinkatu 1
Postinumero: 92120
Postitoimipaikka: RAAHE

2. Laskutustiedot

Laskutusosoite

Lähiosoite tai PL: Muurarinkatu 1
Postinumero: 92120
Postitoimipaikka: RAAHE

Verkkolaskuosoite

Verkkolaskuosoite/OVT-tunnus:
Välittäjätunnus:

Laskun viitetiedot

3. Yhteyshenkilöt

Yhteyshenkilöiden tiedot

> Sukunimi: Palonen
> Etunimi: Olli
> Puhelinnumero: 0505207951
> Sähköpostiosoite: olli.palonen@kosangas.fi

> Sukunimi: Viitala
> Etunimi: Tomi
> Puhelinnumero: 0505698640
> Sähköpostiosoite: claara@claara.fi

4. Yleiskuvaus toiminnasta

Toiminnan tai sen muutoksen kuvaus

Laitoksen höyryskattilan polttoaine vaihdetaan kevyestä polttoöljystä nestekaasuun. Nykyinen 20 m3 maanpäällinen öljysäiliö korvataan 32 m3 maapeitteisellä nestekaasusäiliöllä. Öljysäiliö poistetaan. Laitokselle asennetaan 2 x 170 kg/h nestekaasu höyrystinkeskus, joka liitetään putkistolla säiliöön. Höyrystinkeskuksen ja käyttölaitteiden välille rakennetaan nestekaasuputkisto. Rakennuksen sisätiloihin asennetaan uusina nestekaasu käyttölaitteina 2 kpl 300 kW:n kuvuria ja 1 kpl n. 700 kW:n mankeli. Nykyinen 75 kW:n kaasulämmitin liitetään kiinteään putkistoon.

4.1. Toiminnan sijainti

Postiosoite

Lähiosoite: Muurarinkatu 1
Postinumero: 92120
Postitoimipaikka: RAAHE

Sijaintikunta: RAAHE

5. Vastuuhenkilöt

Tuotantolaitoksesta vastaava henkilö

Sukunimi: Viitala
Etunimi: Tomi

Asema yrityksessä: Toimitusjohtaja

6. Käytönvalvojat

Sukunimi: Viitala
Etunimi: Tomi
Vastuualueet: Nestekaasu

7. Hankkeen aikataulu

Arvio käyttöönoton ajankohdasta

kesä 2021

8. Kemikaalit

Toimipaikan tunniste KemiDigi-palvelussa: 713200
https://kemidigi.fi/toimipaikka/713200

9. Toimintapaikan kiinteistöt

Kiinteistöt

Kiinteistötunnus: 687-23-2303-4

10. Lähiympäristö ja kaavoitus

Toimintapaikan ja sitä ympäröivien alueiden suunnitellut kaavamuutokset

Toimipaikka sijaitsee tontilla, jonka kaavamerkintä on TY. Liitteessä 2a on nähtävissä tontin ja sitä ympäröivän alueen kaavamerkinnät. Liitteessä 2 b on selvitetty toimipaikkaa lähimmät kaavoitushankkeet. Laitoksen sijoittamiseen vaikuttavia hankkeita ei ole nähtävissä.

11. Toimintapaikan alueen hallintaoikeus

Selvitys alueen hallinnasta

Laitos on vuokratontilla. Hakemuksen liitteenä on Vuokrasopimus Liite 3a ja vuokranantajan hyväksyntä hankkeelle Liite 3b.

12. Tuotantolaitoksen sijoitus

[ ] Toimintapaikka sijoittuu 2 km säteelle oleellisista luontoarvo- tai kulttuuriperintökohteista.

[ ] Toimintapaikka sijoittuu pohjavesialueelle tai sen läheisyyteen.

13. Toimintojen sijoittuminen

Selostus, miten yhteensopimattomat kemikaalit on otettu huomioon sijoituksessa

Laitoksella ei ole yhteensopimattomia kemikaaleja.

Selostus kiinteistöllä mahdollisesti harjoitettavasta muusta toiminnasta

Kiinteistöllä ei harjoiteta muuta toimintaa.

14. Ympäristövaikutusten arviointi

[ ] Asiassa sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä

15. Prosessit

Prosessin/toiminnon nimi: Nestekaasun polttaminen

Prosessin/toiminnon kuvaus: Nestekaasu siirtyy omalla paineellaan säiliöstä höyrystinkeskukselle, jossa se hörystetään. Höytystynyt nestekaasu johdetaan putkistoa pitkin käyttölaitteille, jossa sitä poltetaan.

Kemikaalit ja välituotteet: Muita kemikaaleja ei käytetä nestekaasun polttamisen yhteydessä.

Prosessissa esiintyvät erityisolosuhteet: Ei erityisolosuhteita.

16. Onnettomuuksien vaikutusalueet

Tulipalon lämpösäteily

Höyrystinkeskukselle 10 m säteellä. Putkirikkotapahtumassa 12 m säteellä vuotopaikasta. Tontin ulkopuolinen alue on kuvattu liitteessä 6b.

Räjähdyksen painevaikutus

Höyrystinkeskukselle 11 m säteellä. Täyttötapahtumassa 12 m säteellä täyttöliittimestä. Putkirikkotapahtumassa 15 m säteellä vuotopaikasta.Tontin ulkopuolinen alue on kuvattu liitteessä 6b.

Terveydelle tai ympäristölle vaarallisen kemikaalin leviäminen

Höyrystinkeskukselle 23 m säteellä. Putkirikkotapahtumassa 42 m säteellä vuotopaikasta. Tontin ulkopuolinen alue on kuvattu liitteessä 6b.

17. Riskinarviointi

Käytetyt riskinarviointimenetelmät lyhyesti

"Mitä jos" analyysi yhdistettynä riskimatriisiin.

Yhteenveto riskinarvioinnin tuloksista

Nestekaasulaitosten todennäköisimmät merkittävät riskit liittyvät täyttötapahtumaan. Muut tapahtumat hallitaan pääosin laitoksen huollolla ja kunnossapidolla. Terveysvaikutukset ovat vähäisiä. Suurimmat vaikutukset ovat syttyneellä nestekaasuvuodolla tai nestekaasun syttymistapahtumalla. Tämä kuitenkin tapahtuu vasta kahden peräkkäisen ei toivotun tapahtuman seurauksena.

18. Yleinen varautuminen

Laitteistojen valintakriteerit

Laitteisto valitaan SFS5987 mukaisesti.

Räjähdyksiltä suojautuminen

Asia on käsitelty liitteenä 8 olevassa räjähdyssuojausasiakirjassa.

Rakenteellinen turvallisuus

Nestekaasusäiliön hoitokaivo ja höyrystinkeskus on lukittu.

Vuodonhallinta sisällä

Nestekaasu ei edellytä erityistä vuodonhallintaan laitoksen sisätiloissa.

Vuodonhallinta ulkona

Nestekaasu ei ole maaperää pilaava kemikaali.

Valvonta-, hallinta- ja turvajärjestelmät

Nestekaasujärjestelmä ei edellytä erityisiä valvonta- hallinta ja turvajärjestelmiä.

Vaaratilanteiden havaitseminen

Laitoksen sisäpuolella olevia käyttölaitteita käytetään jatkuvassa henkilövalvonnassa, jolloin vuototilanteisiin voidaan reagoida nopeasti.

Sammutus- ja torjuntavalmius

Nestekaasulaitteistoa varten asennetaan SFS 5987 mukaiset käsisammuttimet. Laitoksella on lisäksi sisäisessä pelastussuunnitelmassa esitetyt sammutus ja torjuntakalusto.

Sammutusjätevesien hallinta

Nestekaasu ei ole sammutusjätevesiä luova kemikaali.

Ennakkohuollon ja kunnossapidon järjestäminen

Nestekaasulaitteiston ennakkohuolto ja kunnossapito järjestetään SFS 5987 mukaisesti.

Ohjeistus ja koulutus

Laitoksen käytönvalvoja huolehtii, että henkilökunta saa vaadittavan ohjeistuksen ja koulutuksen laitteiston turvalliseen käyttöön.

19. Liitteet

- Ak_0069.pdf: Kaavamääräys Tpvl
- Liite 1 kiinteistötunnukset.pdf
- Liite 10a pelastussuunnitelma 2021.pdf
- Liite 10b pelastussuunnitelma liitteet.pdf
- Liite 10c pelastussuunnitelma Onnettomuustilanteen toimintaohje Kosan 09.02.2017.pdf
- Liite 11 Tukes Liite nestekaasua koskevaan lupahakemukseen.docx
- Liite 12 kemikaaliluettelo.pdf
- LIite 2a tontin kaavoitus.pdf
- Liite 2b kaavoitushankkeet.pdf
- Liite 3a Vuokrasopimus Pattijoen Pesula Oy.pdf
- Liite 3b vuokranantajan hyväksyntä hankkeelle Kaupungingeodeetin päätös 1.2.2021 § 9.pdf
- Liite 4a P1035-A1A 1_500.pdf: asemapiirros 1:500
- Liite 4b P1035-A1B 1_250.pdf: asemapiirros 1:250
- Liite 4c laitosta ympäröivä alue.pdf
- Liite 6 onnettomuuksien vaikutusalueet.pdf
- Liite 6b onnettomuuksien vaikutusalue tontin ulkopuolella.pdf
- Liite 7 riskienarviointi.pdf
- Liite 8a RSA.pdf: alustava räjähdyssuojausasiakirja
- Liite 8bP1035-A1C 1_100.pdf: tilaluokituspiirros
- PI-Kaavio P1036-A1a.pdf: PI-kaavio

20. Asioija

Asioijan etunimi

Olli

Asioijan sukunimi

Palonen

Asioijan valtuutustieto

Nestekaasuluvan hakeminen

kemiDigi
Kemikaalitieto yhdessä palvelussa

Pattijoen Pesula Oy / Pattijoen Pesula Oy, Raahe / Kemikaaliluettelo

Kemikaaliluettelon tunniste: 4684

Suhdelukulaskennan tulos
Nestekaasulaitos
Toiminnalle on haettava lupaa Tukesilta.
Tukesin lupahakemuslomake
Ohjeita nestekaasulaitokselle

Tarkemmat tulokset

Suhdeluvut vaaraluokittain

Terveydelle vaaralliset aineet	**0,001**
Ympäristölle vaaralliset aineet	**0,02**
Fysikaalisesti vaaralliset aineet	**3,222**
Muut vaaralliset aineet	**0**

0 Muistiinpanot | 0 Viestit

Lataa exceliin

Hae kemikaaliluettelosta

Valmis (FI) | Tallennettu 01.02.2021 14:45

Näytä sarakkeet | Näytä kaikki sarakkeet | Sivulla 50

Nimi ↑	Luokitukset	Sijainti ja mak...	Varastointitapa	Maksimimäärä...
Ozonit PERformance	H318 Eye Dam. 1 H332 Acute Tox. 4 H272 Ox. Liq. 3 H302 Acute Tox. 4 H410 Aquatic Chronic 1 H290 Met. Corr. 1 H335 STOT SE 3 H314 Skin Corr. 1	Kemikaalihuone + 1 sijaintia	Kappaletavara (pakkauskoko enintään 3 m3)	0.2
PERFORMANCE BOOSTER M	H226 Flam. Liq. 3 H318 Eye Dam. 1 H315 Skin Irrit. 2 H302 Acute Tox. 4	Kemikaalihuone + 1 sijaintia	Kappaletavara (pakkauskoko enintään 3 m3)	0.2
Performance Emulsion M	H314 Skin Corr. 1 H290 Met. Corr. 1	Kemikaalihuone + 1 sijaintia	Kappaletavara (pakkauskoko enintään 3 m3)	0.4
Performance Ultraboost	H335 STOT SE 3 H314 Skin Corr. 1 H290 Met. Corr. 1	Kemikaalihuone + 1 sijaintia	Kappaletavara (pakkauskoko enintään 3 m3)	0.2
PROPAANI; 80, 80 HAJUSTETTU ...	H220 Flam. Gas 1 H280 Press. Gas (Liq.)	Maapeitteinen säiliö 32 m3 + 1 sijaintia	Säiliö	16
Turbo finale	H314 Skin Corr. 1	Kemikaalihuone + 1 sijaintia	Kappaletavara (pakkauskoko enintään 3 m3)	0.2

1 - 6 riviä 6 riviistä

1 - 6 rivia 6 rivistä

Näytä sarakkeet Näytä kaikki sarakkeet Sivulla 50

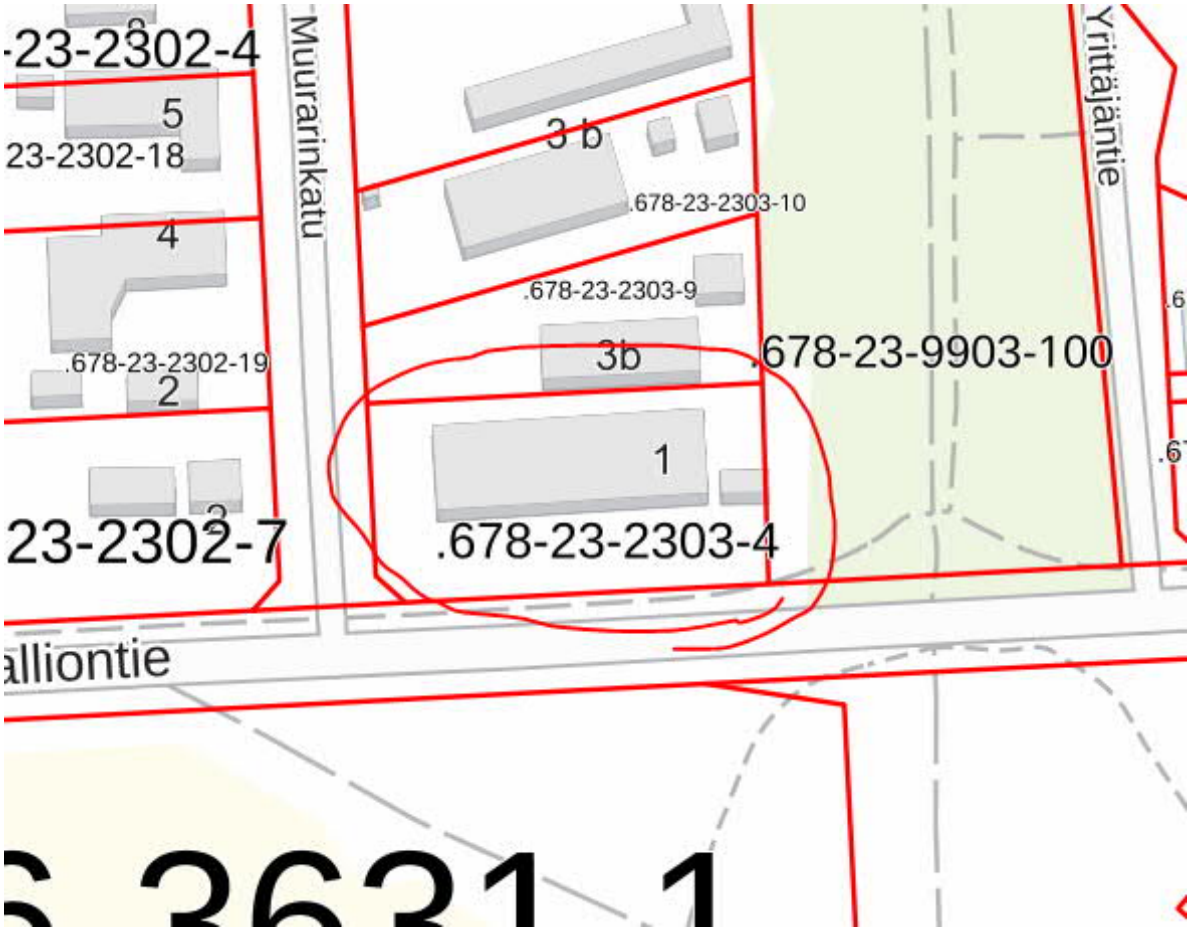
-23-2302-4
5
23-2302-18
4
.678-23-2302-19
2
23-2302-7
Muurarinkatu
3 b
.678-23-2303-10
.678-23-2303-9
3b
.678-23-9903-100
1
.678-23-2303-4
Yrittäjäntie
alliontie

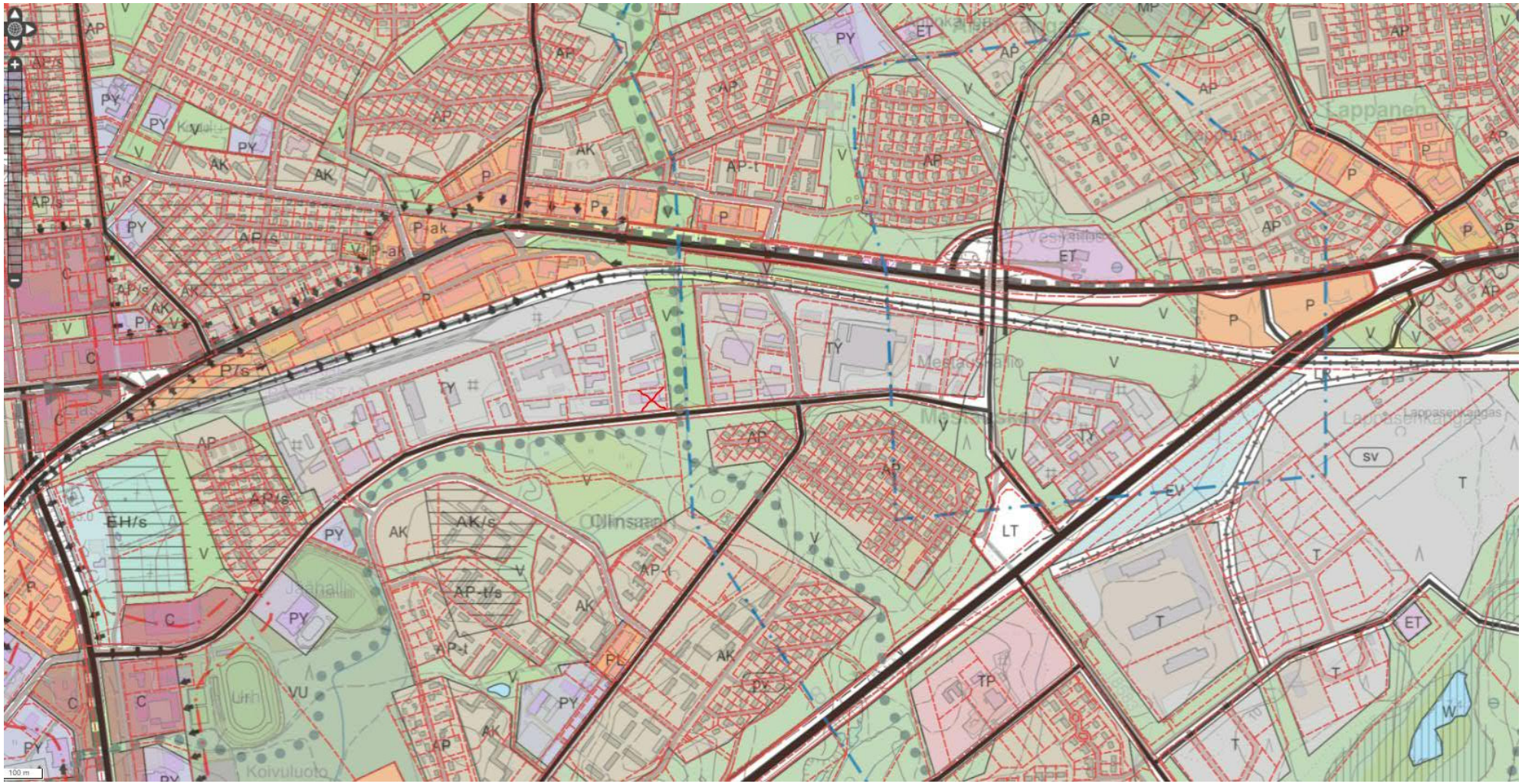
AP
PY
V
AK
P
AP/s
P-ak
P/s
C
TY
ET
AP-t
EH/s
AK/s
AP-t/s
P-t
VU
LT
TP
SV
T
W
Lappanen
Lappasenlaagas
Koivuluoto
100 m

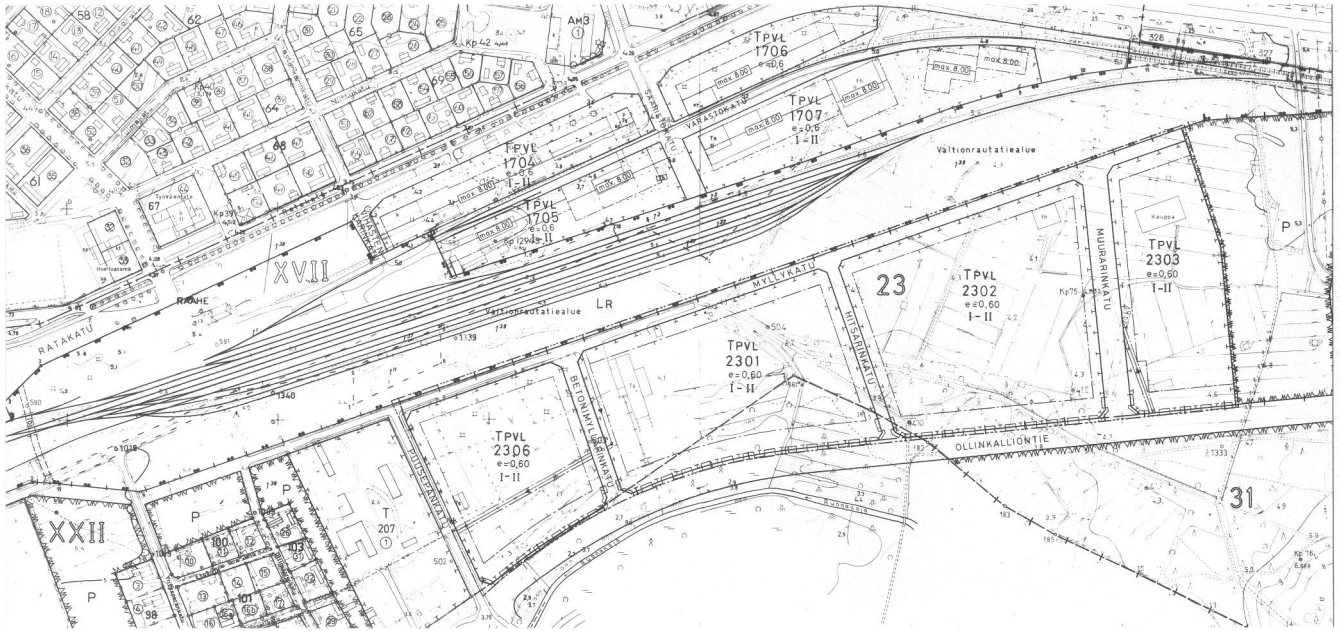
TPVL
1706
e=0,6
TPVL
1707
e=0,6
I-II
TPVL
1704
e=0,6
I-II
TPVL
1705
e=0,6
I-II
TPVL
2302
e=0,60
I-II
TPVL
2303
e=0,60
I-II
TPVL
2301
e=0,60
I-II
TPVL
2306
e=0,60
I-II
23
31
XVII
XXII
RAATAKATU
RAAHE
MYLLYKATU
HITSARINKATU
MUURARINKATU
OLLINKALLIONTIE
BETONIMYLLÄRINKATU
VARASTOKATU
Valtionrautatiealue
LR
max 8.00
AM3
Kp 42
Kp 39
Kp 75
Kauppa
Huoltoasema
Työvaatelo
P
T
207
98
99
100
101
103
54
65
67
68
69
61
58
62
1340
1339
1353
1333
1410
1182
1163
1174
1174
1174

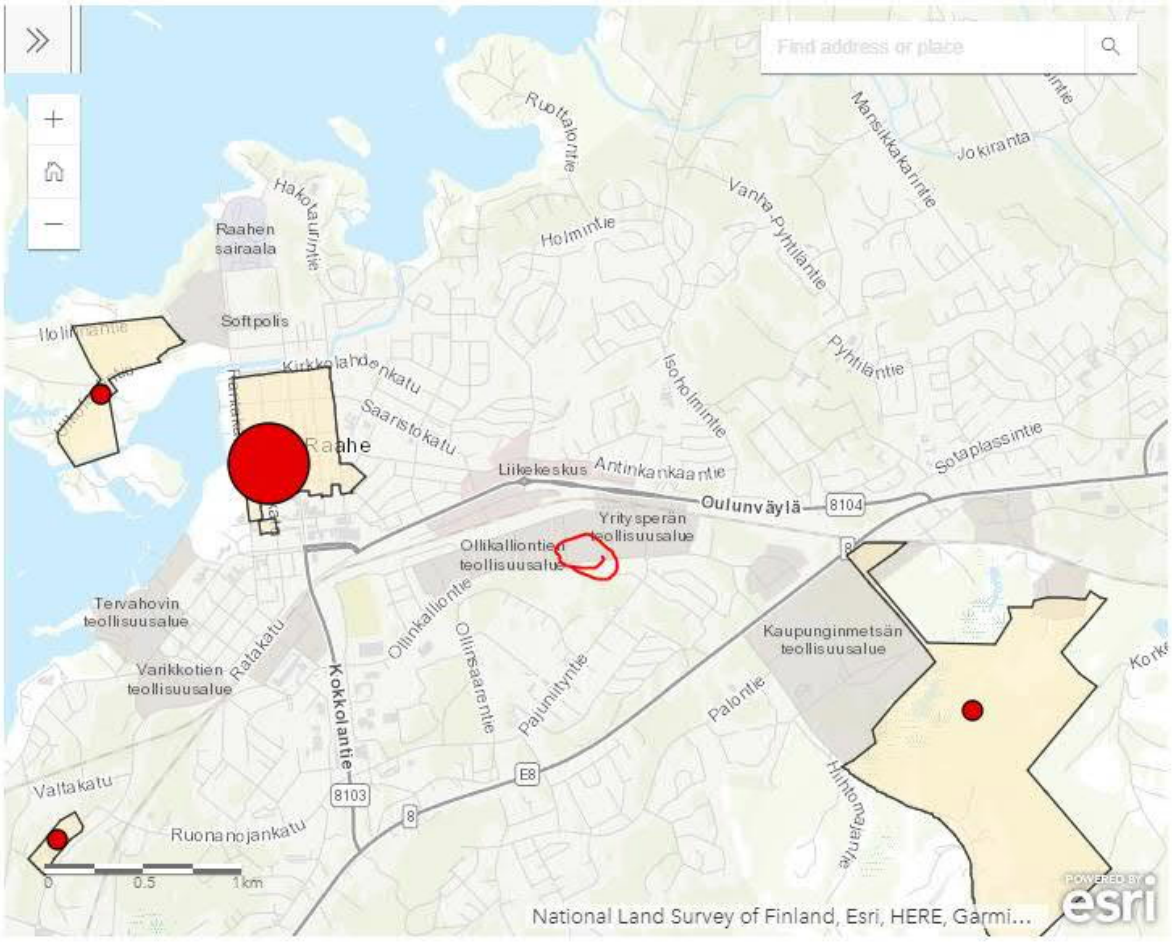
Find address or place
Ruottalontie
Mansikkakintie
Jokiranta
Hakolauntie
Raahen sairaala
Holmintie
Vanha Pyhtiläntie
Softpolis
Kirkkolahdenkatu
Isoholmintie
Pyhtiläntie
Saaristokatu
Raahe
Sotaplassintie
Liikekeskus
Antinkankaantie
Oulunväylä
8104
Yritysperän teollisuusalue
Ollikallionties teollisuusalue
Ollinkallontie
Tervahovin teollisuusalue
Ratakatu
Kaupunginmetsän teollisuusalue
Varikkotien teollisuusalue
Ollinsaarentie
Pajunityntie
Palontie
Kokkolantie
E8
8103
8
Valtakatu
Ruonanojankatu
0
0.5
1 km
National Land Survey of Finland, Esri, HERE, Garmi...
esri

https://www.raahe.fi/kaavoitus/akm-242-vanhan-kaupungin-asemakaava

Asemakaavoituksen tavoitteena on ratkaista aluekokonaisuuden rakennuskannan suojelua koskevat kysymykset sekä mahdollisuudet lisärakentamiseen. Alue osoitetaan asemakaavalla yleiskaavan mukaisesti pääosin pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi, jolle saa lisäksi sijoittaa ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia palvelu- ja työpaikkatoimintoja. Asemakaavoituksessa huomioidaan alueella olevat julkiset palvelut.

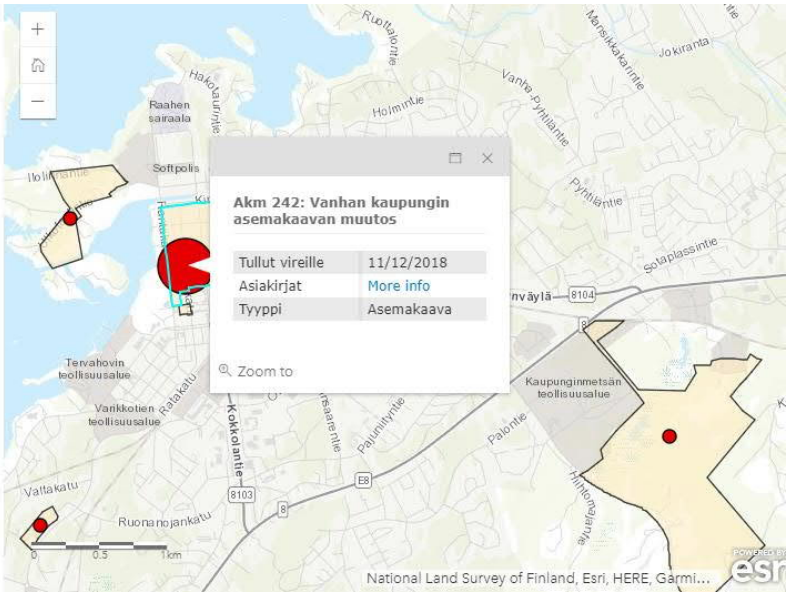

https://www.raahe.fi/kaavoitus/akm-233-pattijarvien-teollisuusalueen-asemakaava-ja-asemakaavan-muutos

Suunnittelun tavoitteena on teollisuustonttivarannon lisääminen ja vastaaminen Raahen alueen tämänhetkiseen teollisuustonttikysyntään.

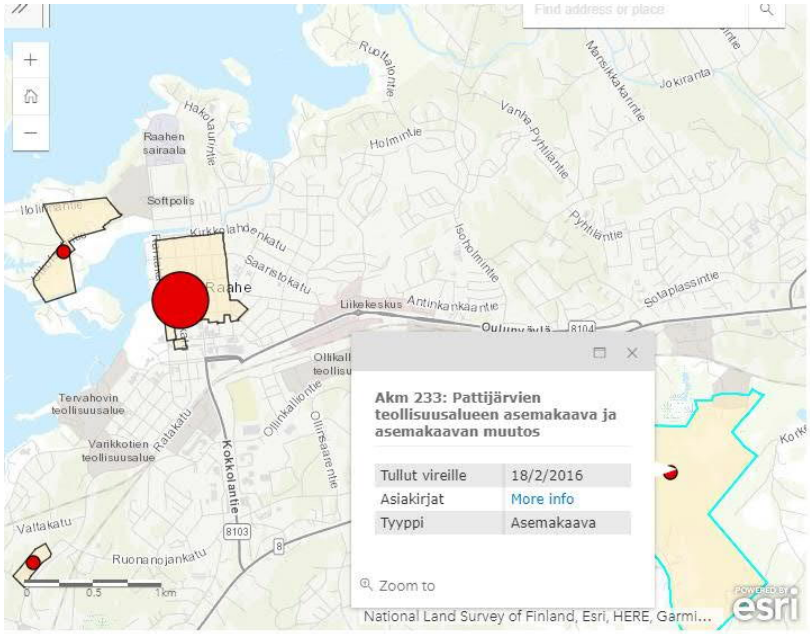

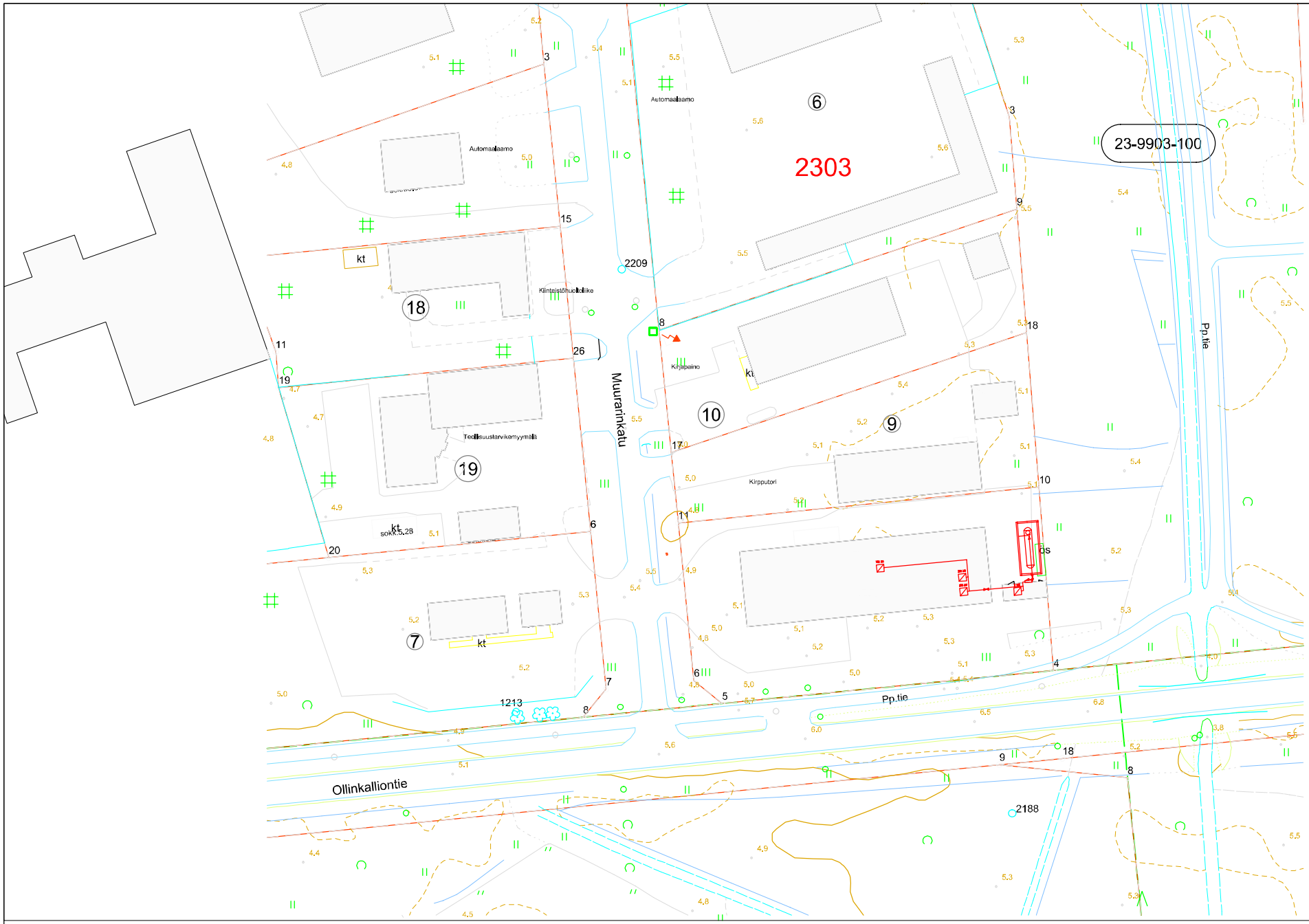
23-9903-100
2303
6
10
9
18
19
7
Automaalaamo
Automaalaamo
Kiinteistöhuoltoliike
Kirjapaino
Kirpputori
Teollisuustarvikemyymälä
Muurarinkatu
Pp.tie
Pp.tie
Ollinkalliontie
kt
kt
kt
sokk
as
2209
2188
1213

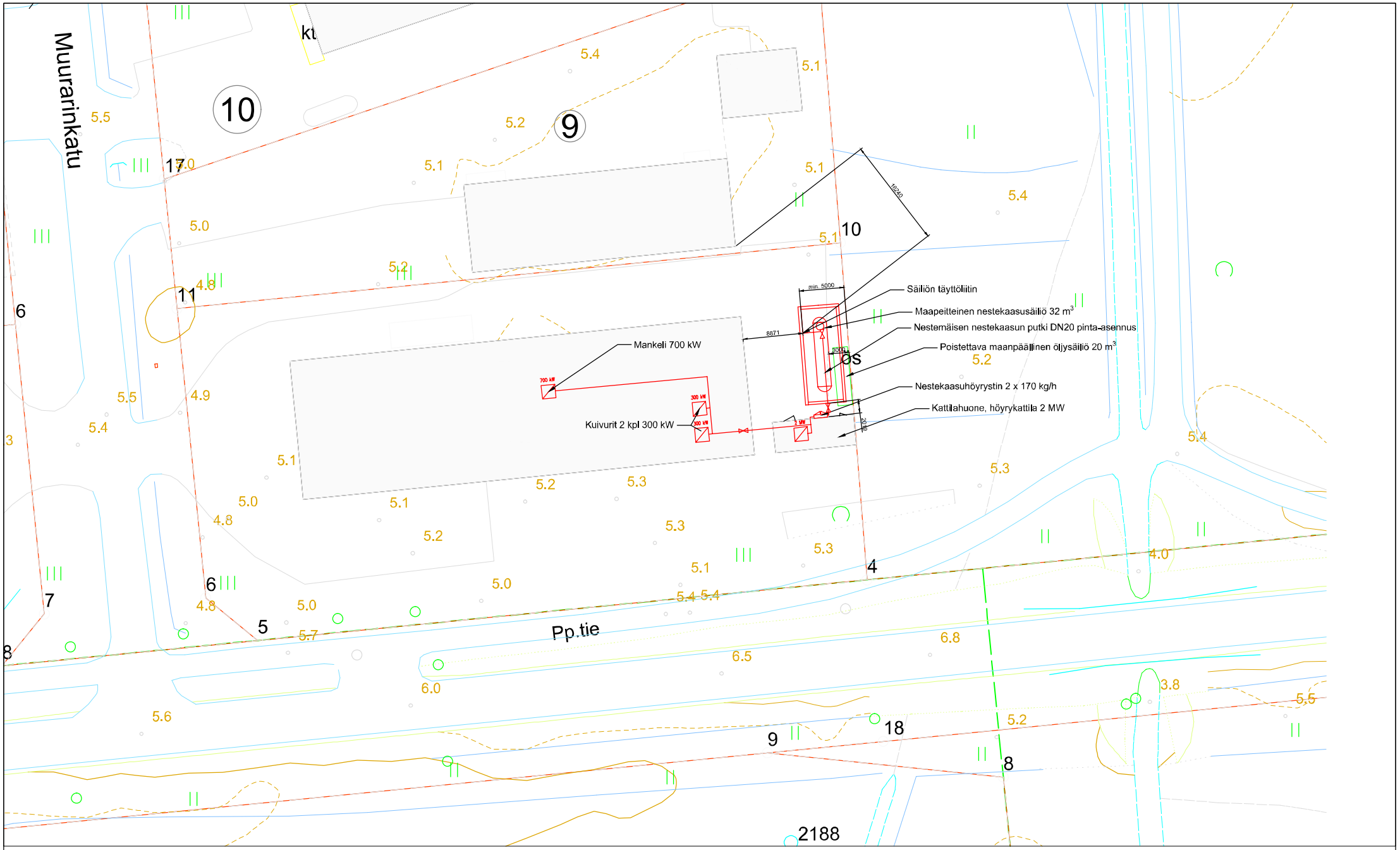

DRA PART	PTL DATE	SISÄL DESCRIPTION	MITAT DIMENSIONS	MIT. MASTER	MONI SCALES
			MITTAKAVA SCALE A1 1:250	SUUNNITELLIA DESIGNED	OPA
				PIIRUSSUPE DRAWN	29.1.2021
				HYVÄKSYNYT APPROVED BY	
				PIIRUSTUSNUMERO DRAWING NUMBER	MUUTOS CHANGE
				P1035	

KOSAN GAS FINLAND OY

NESTEKAASULAITOS
PATTIJOEN PESULA OY
PATTIJOKI

TÄMÄ PIIRUSTUS ON VAIN OAK TALAP OY:N OMAISUUTTA. TÄMÄ TIEDOSTO SAA KÄYTTÄÄ VAIN SUUNNITTELUA JA OMISTUSTA VALVOVIA TARKOITUKSIA. SEN MUUTTAMINEN TAI KOPIOIMINEN JA TIEDOSTON JAKAMINEN KOLMANNELLE OSAPUOLELLE ILMAN KOSAN GAS FINLAND OY:N LUPAA ON KIELLETTY. TÄMÄN VIRHEELLISEN JAKAMISEN ERÄÄN JA SIIHEN LIITYVÄN VAHINGON SATTUESSA KOSAN GAS FINLAND OY:N VASTUUSTA.

MERKKI MARK	MUUTOS CHANGE	PVM DATE	MUUTTANUT PERSON	HYVÄKSYNYT APPROVED BY

Liite 4c laitosta ympäröivä alue

Sairaala, yli 2 km.

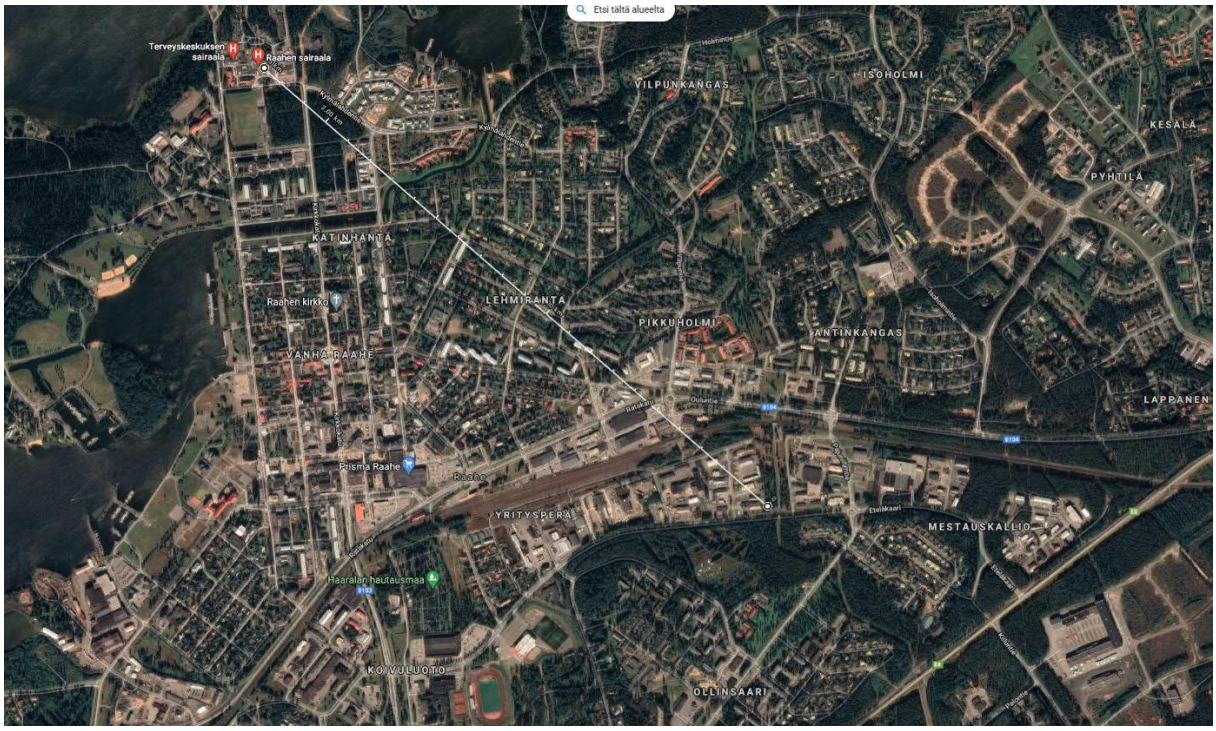

Lähin koulu ja päiväkoti 678 m.

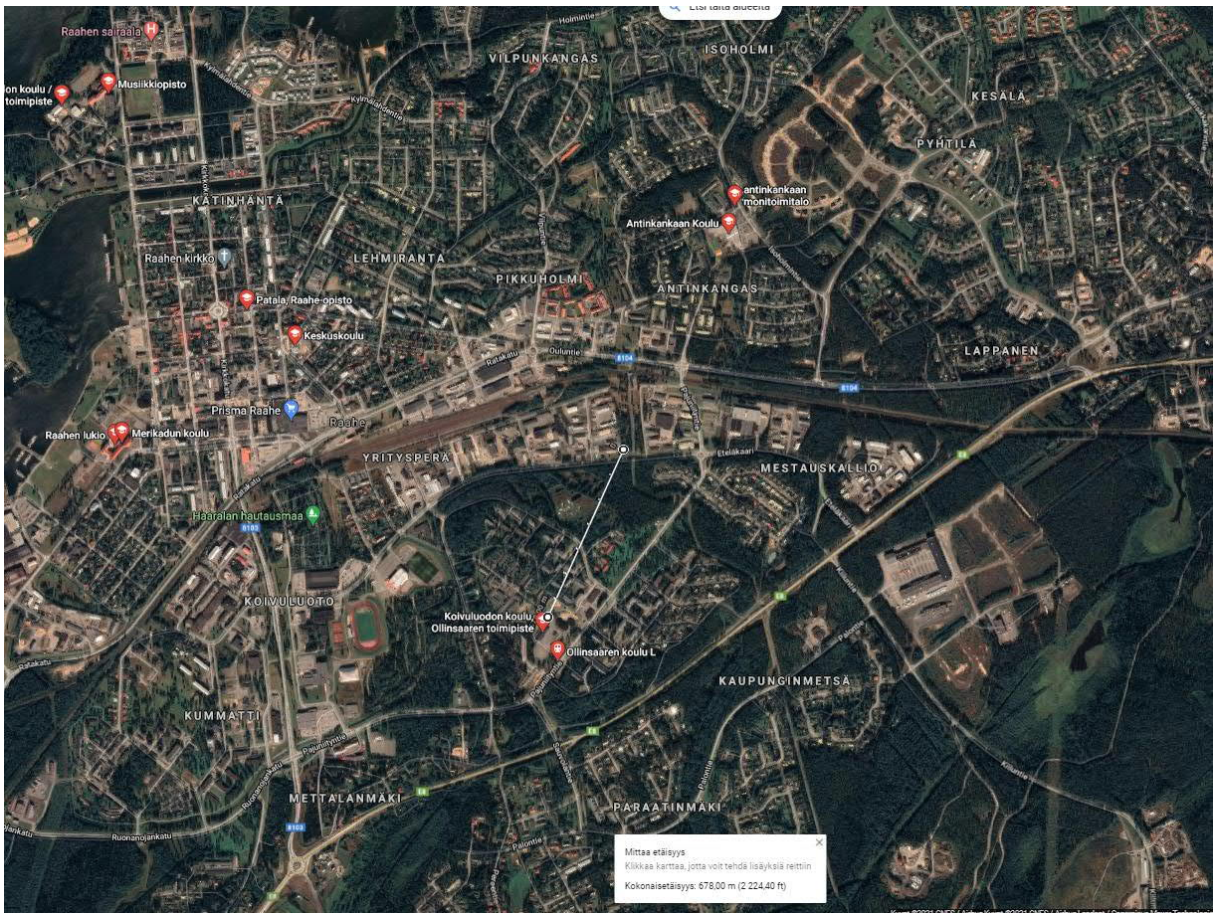

Lähin asuinalue 140 m.

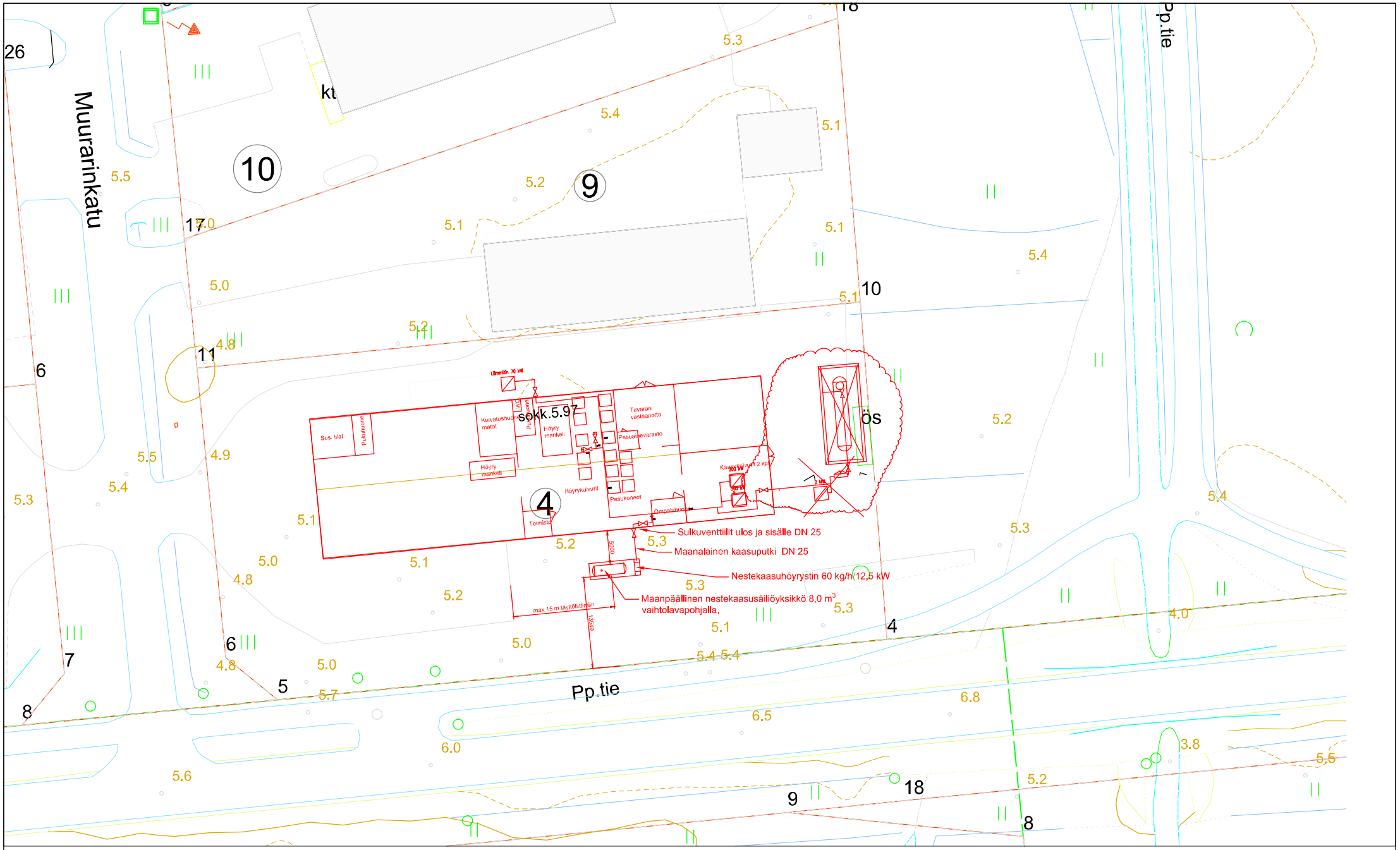

3	tarkennuksia layoutiin	03/12/2021	opa	
2	putkireitti	31.03.2021	opa	
1	siirtosäiliön koko ja putkireitti	30.3.2021	opa	
NE.BOKI MARK	MUUTOS CHANGE	PVM DATE	MUUTT.HUT PERSON	HYVÄKSYNYT APPROVED BY

SUUNNITTELIJA DESIGNER	opa
PIIRUSPÄIVÄ DATE	04/02/2021
HYVÄKSYNYT APPROVED BY	
PIIRUSTUSNUMERO DRAWING NUMBER	P1035D
MUUTOS CHANGE	3

KOSAN GAS FINLAND OY

NESTEKAASUJÄRJESTELMÄ
PATTIJOEN PESULA OY
PATTIJOKI

TÄMÄ PIIRUSTUS ON KOSAN GAS FINLAND OYN OMAISUUTTA. TIEDOTTAMINEN, KOPIOIMINEN JA MONISTAMINEN SEKÄ SISÄLLÖN HYÖDYNTÄMINEN JA OSOITTAMINEN KOLMANNELLE OSAPUOLELLE ILMAN KOSAN GAS FINLAND OYN LUPAA ON KIELLETTY. TÄMÄN VIRHEELLISEN JÄYTTÄMISEN ERÄÄN JA VIRHEHÄIRIÖN
KOSAN GAS FINLAND OYN VASTUUN.

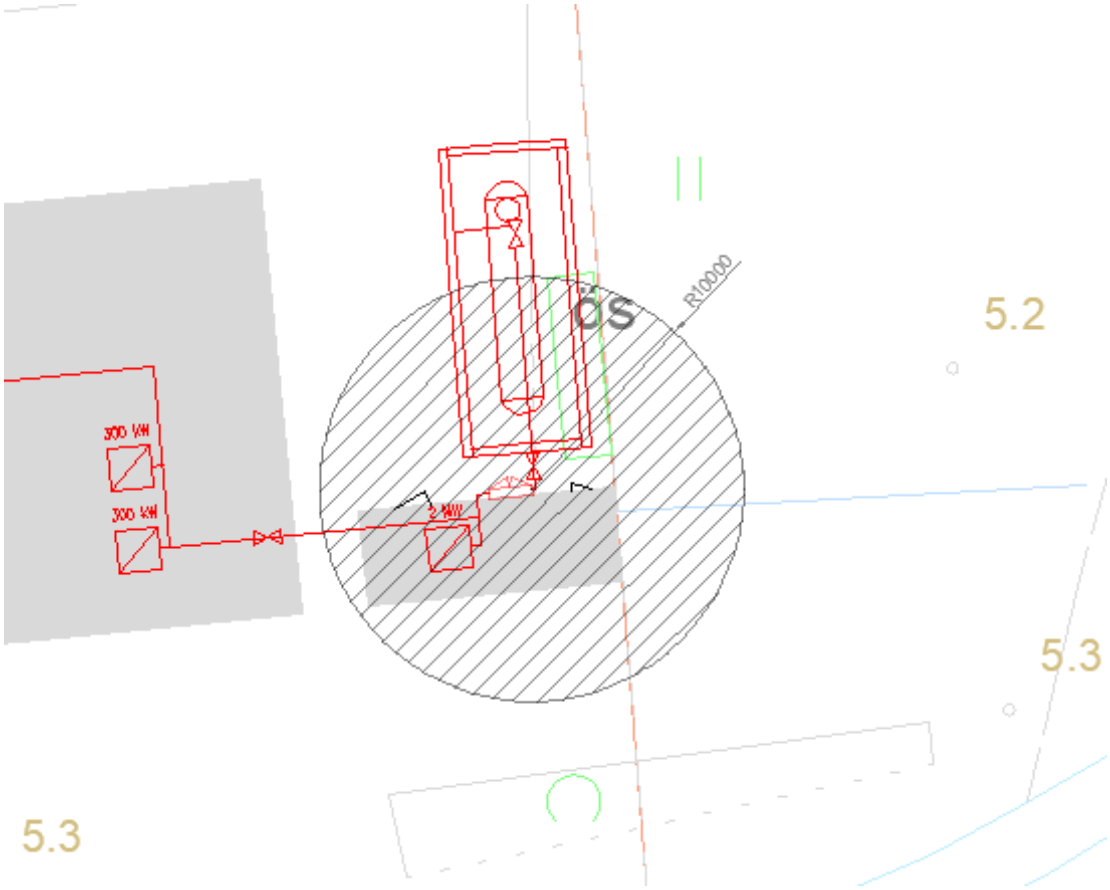

Lämpösäteily höyrystin

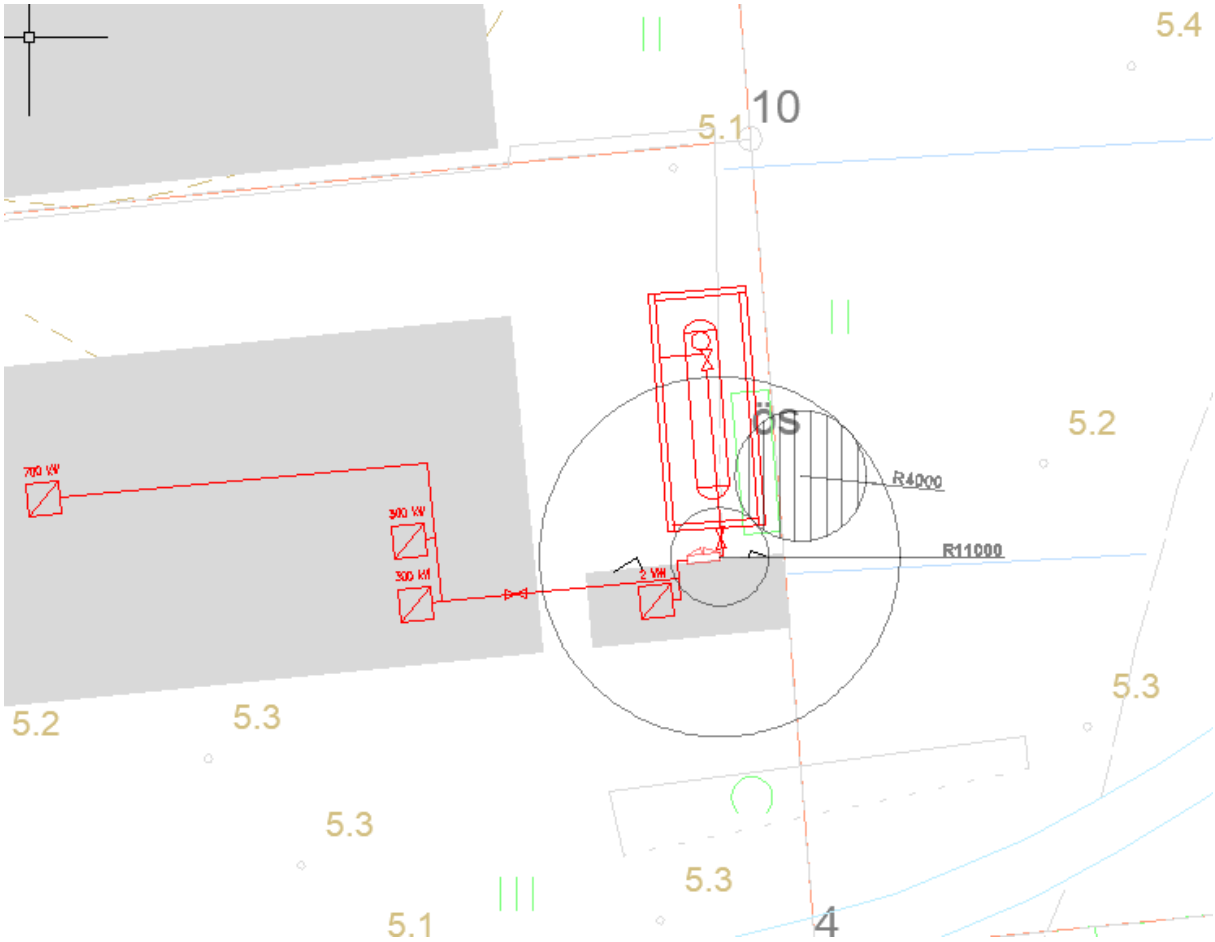

Painevaikutus höyrystin

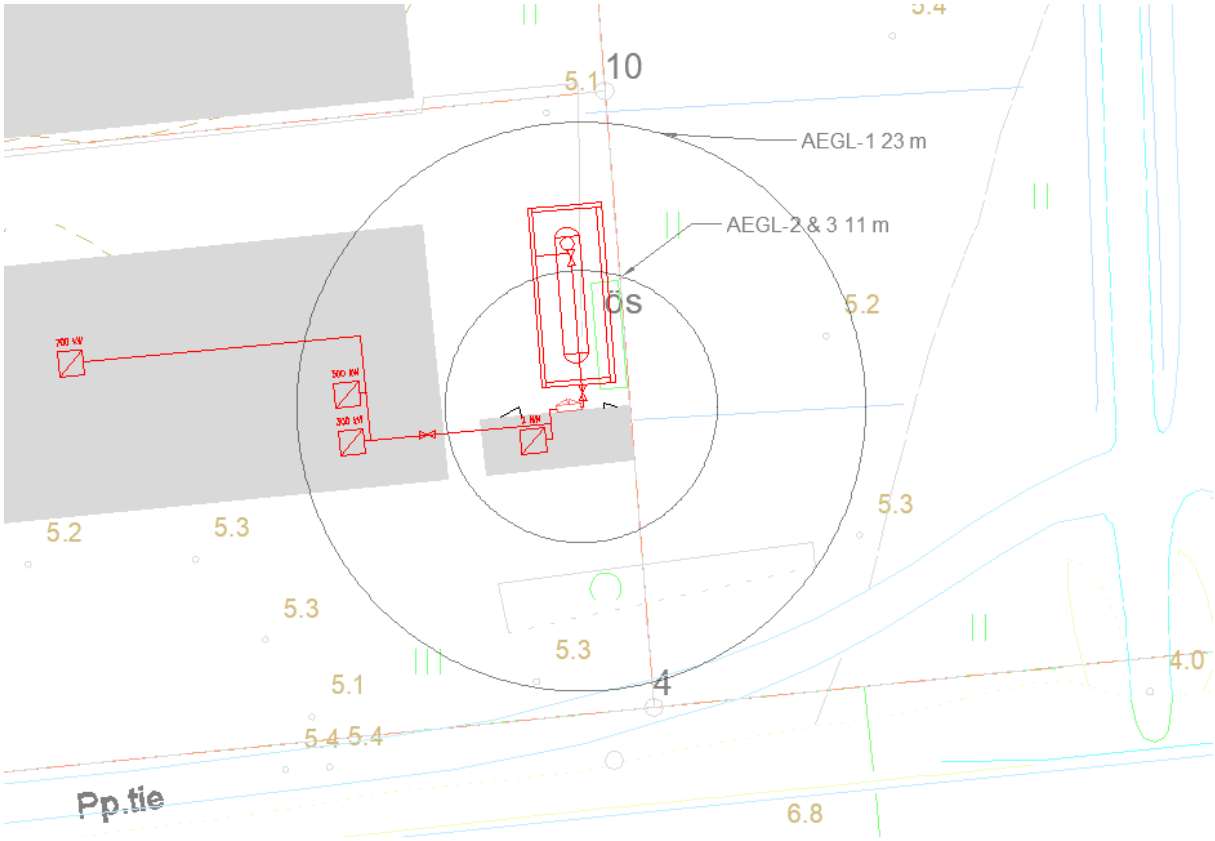

Terveysvaikutus höyrystin

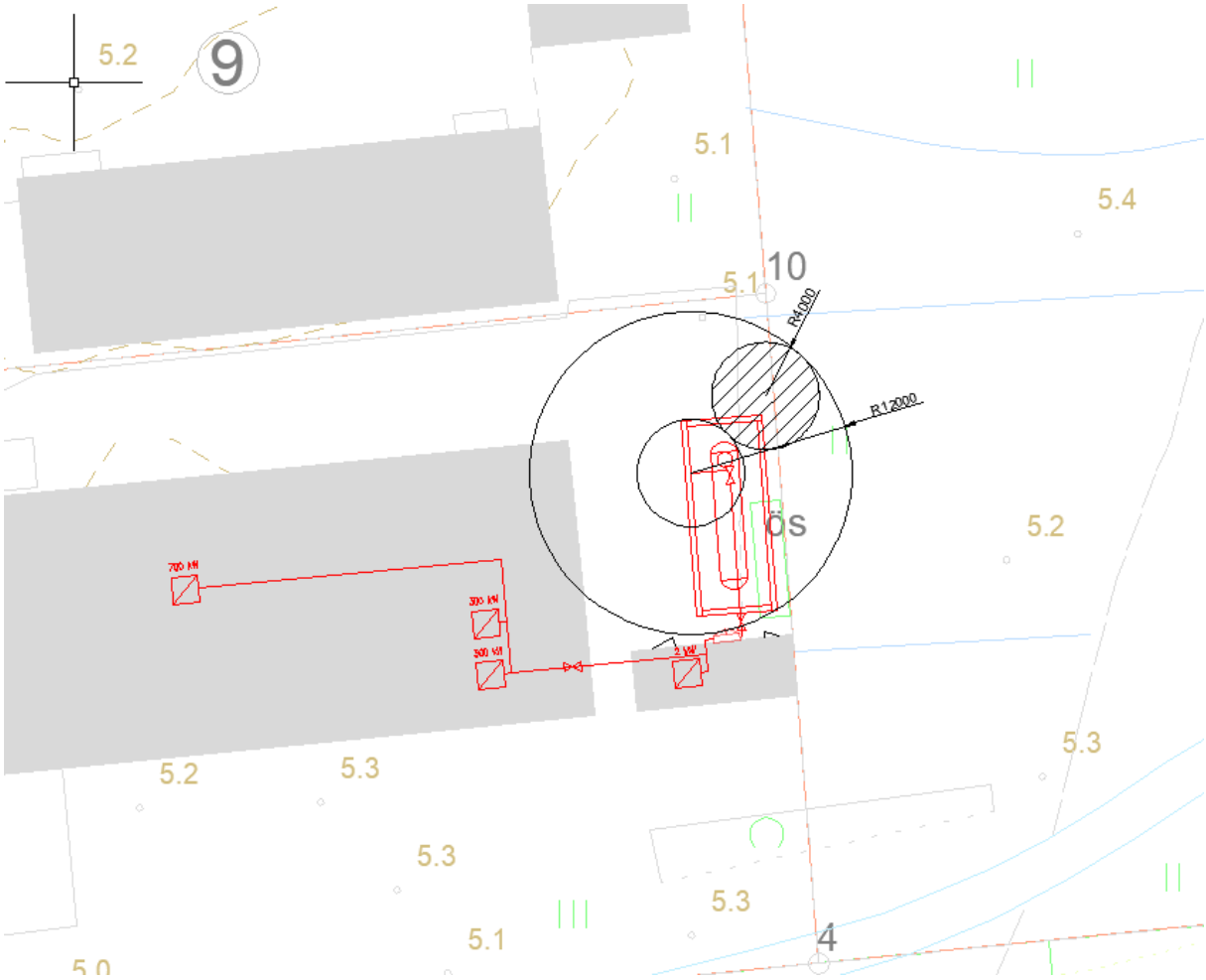

Täyttötapahtuma painevaikutus

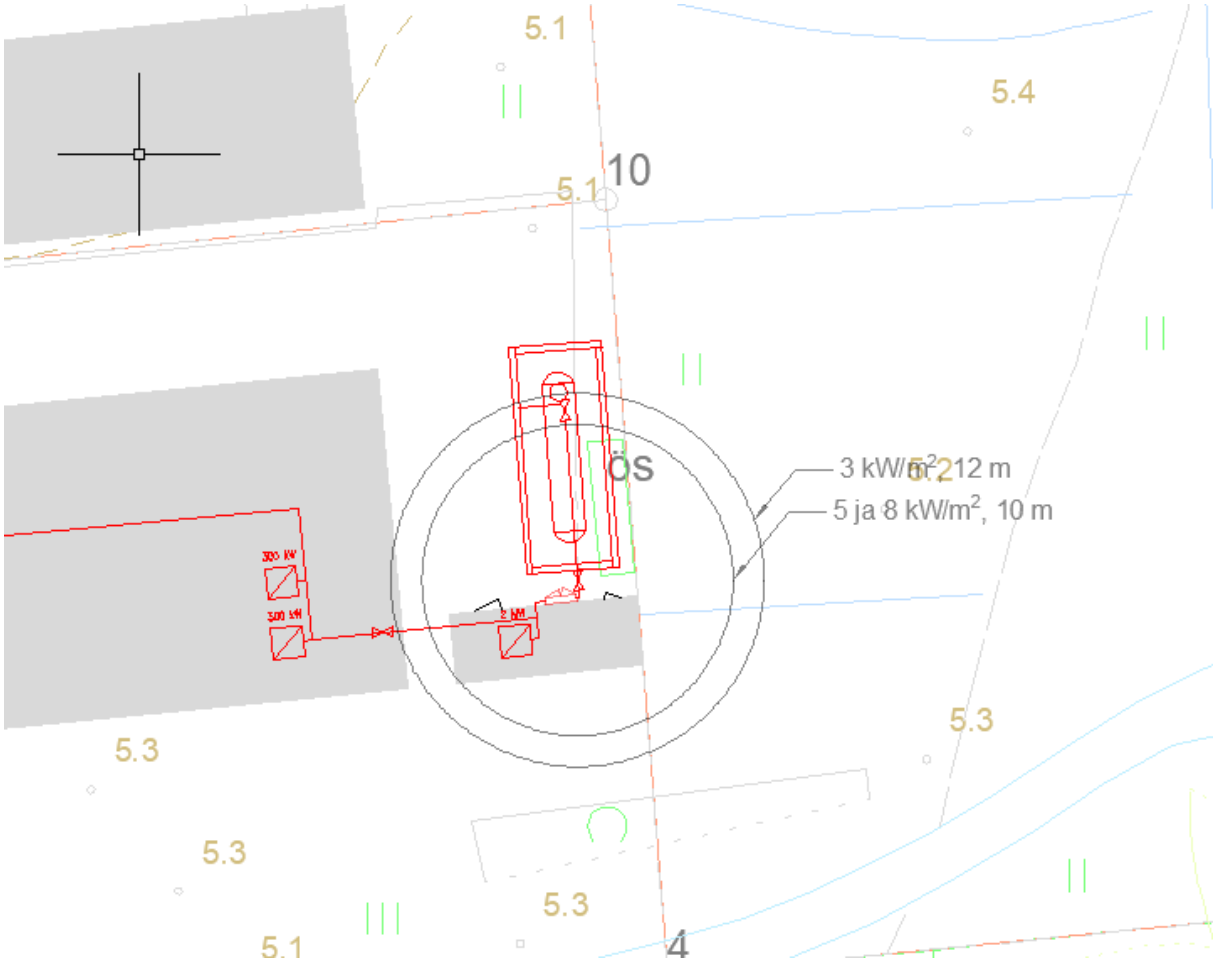

Putkirikko lämpösäteily

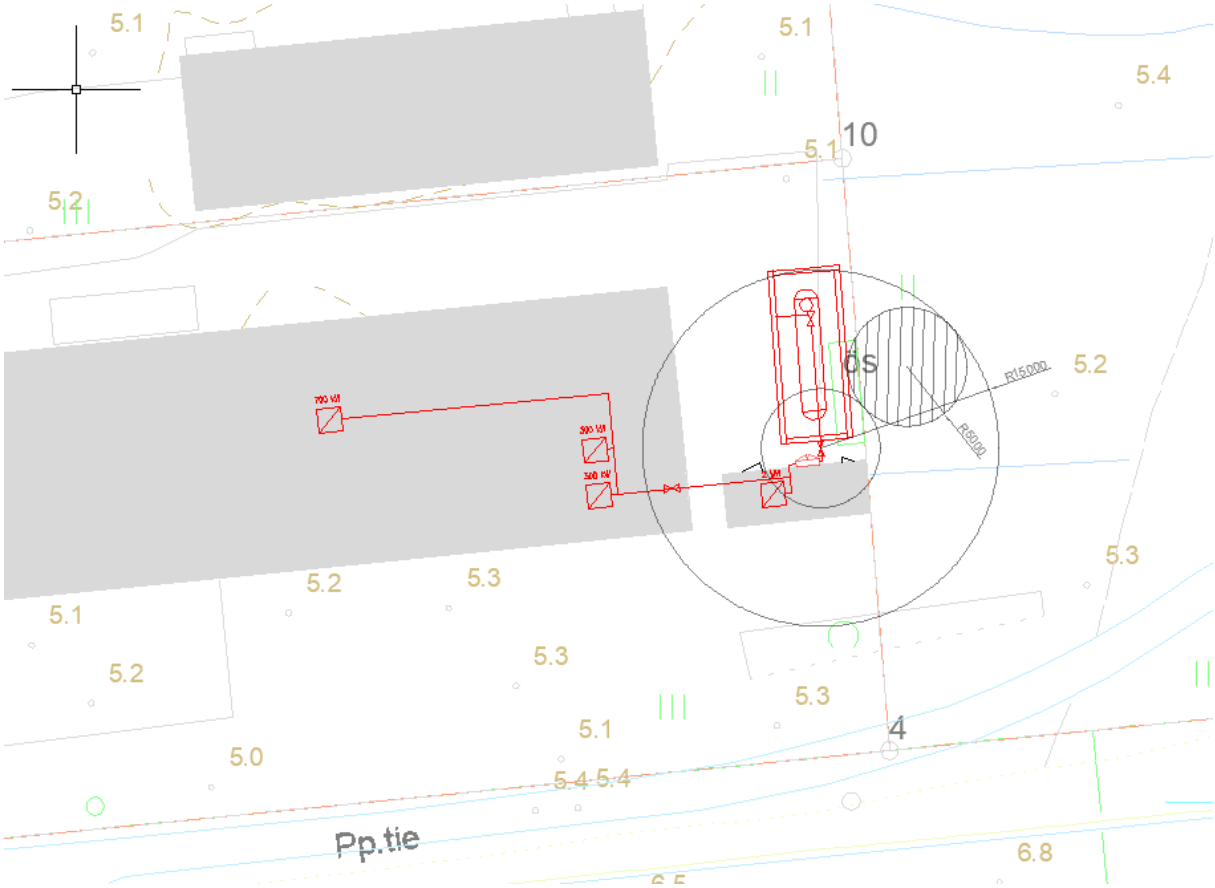

Putkirikko painevaikutus

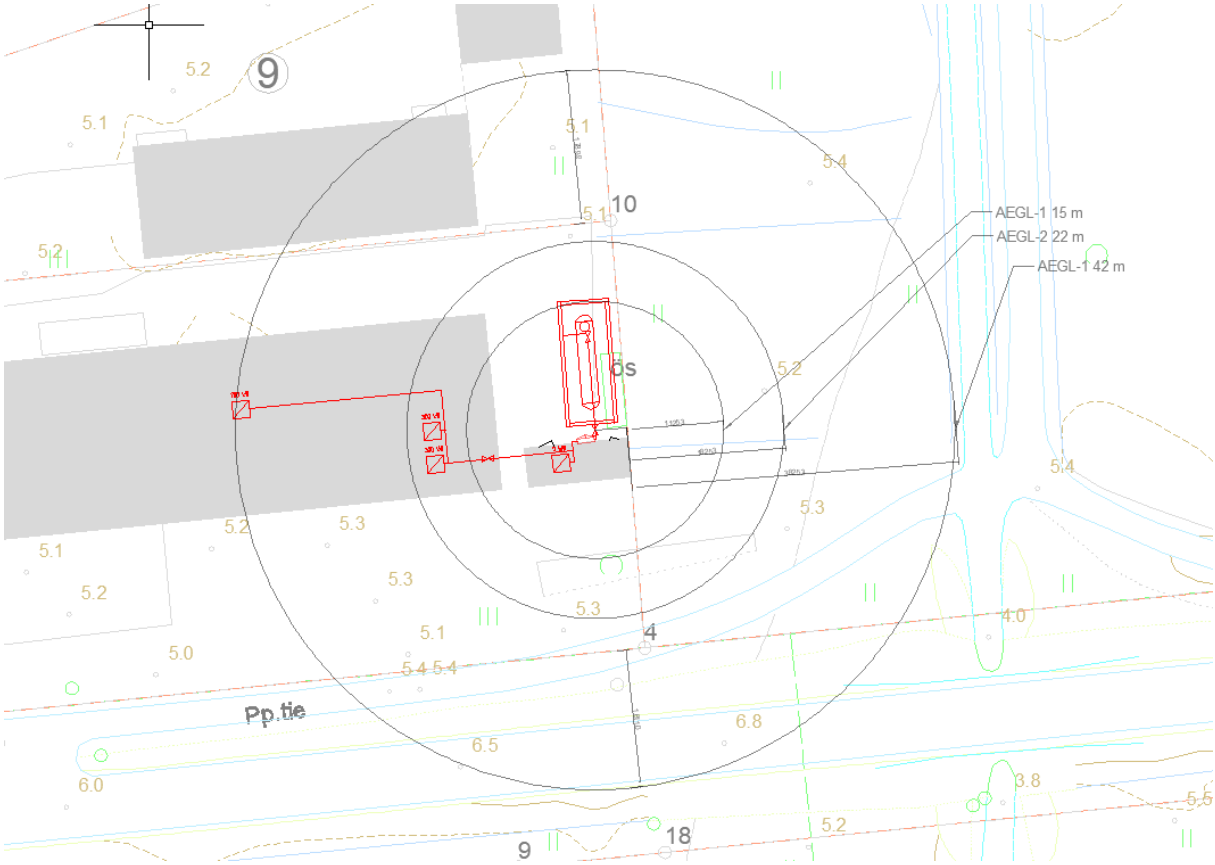

Putkirikko terveysvaikutus

Liite 6b Mallinnettujen onnettomuuksien vaikutusalue tontin ulkopuolella

LIITE NESTEKAASUA KOSKEVAAN LUPAHAKEMUKSEEN

Valtioneuvoston asetus nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista (858/2012)

Ohjeet

Tee nestekaasulaitosta koskeva lupahakemus Tukesin sähköisen asioinnin kautta. Täytä lisäksi tämä lomake ja liitä se mukaan hakemuksen Liitteet-kohdassa. Lomakkeessa käytetyt pykälät viittaavat nestekaasuasetukseen (858/2012).

Säiliö

☐ Maanpäällinen ☒ Maapeitteinen ☐ Maanalainen

Koko (m^3)	**Rekisterinumero (jos tiedossa)**	**Suunnittelu- ja valmistusstandardit**
32	Kirjoita tähän.	**PED, modul G**
Kuvaus säiliön varusteista (vrt. 32 §) SFS5987 mukainen		
Säiliön varusteiden paineluokka 25		
Maanalaisen tai maapeitteisen säiliön korroosiosuojaus (vrt. 36 §) Epoksipinnoite 1000 my ja katodinen suojaus		
Lisätietoja Kirjoita tähän.		

Höyrystin

Teho (kW)	**Lämmitysenergia**	**Suunnittelu- ja valmistusstandardit**
2 x 24,5 kW	Sähkö	SFS5987
Kuvaus höyrystimen turvalaitteista (vrt. 40 §) SFS5987 mukainen		
Lisätietoja 2 x 170 kg/h kuivahöyrystimet		

Putkisto

Nestemäisen putkiston suunnittelupaine	**Höyrymäisen putkiston suunnittelupaine**
25	10
Putkiston laitteiden suunnittelupaine 25/4 bar	**Putkiston suunnittelu- ja valmistusstandardit** SFS5987
Putkiston rakenneaineet (vrt. 43 §) teräs	
Putkiston paineensäätö (vrt. 45 §) SFS5987 mukaisesti	
Putkiston liitokset (vrt. 46 §) SFS5987 mukaisesti	
Lisätietoja Kirjoita tähän.	

Käyttölaitteet

Käyttölaitteet (käyttökohde ja teho) 2 MW höyrykattila, 2 x 300 kW kuivurit, 700 kW mankeli, 70 kW lämmitin.
Suunnittelu- ja valmistusstandardit SFS-EN 676
Liekin valvonta/kaasun palamisen varmistaminen (vrt. 51 §) Automaattinen puhallinpoltin liekinvarmistuksella.
Liittäminen putkistoon (vrt. 52, 53 §) Metallinen paljetasain tai kokometalliletku
Sijoitustilan ilmanvaihto ja savukaasujen poisto (vrt. 54 §) Käyttölaite on tilassa, jossa on riittävä ilmanvaihto, ei kellaritila
Lisätietoja Kirjoita tähän.

Nestekaasun hajustaminen

Onko käytettävä nestekaasu hajustettua?

☒ Kyllä ☐ Ei

Perustelut hajustamattoman nestekaasun käytölle Kirjoita tähän.

Koekäyttö

Miten varmistetaan nestekaasulaitteiston turvallinen koekäyttö? Tarkastuslaitos varmistaa painelaitteen käyttöönottotarkastuksen yhteydessä, että laitoksen lupahakemuksen lupaehdot täyttyvät ja oleelliset dokumentit ovat olemassa vähintäänkin alustavassa muodossa.

Muuta lupakäsittelyssä huomioitavaa

Täytettävä lomake

Yrityksen

PELASTUSSUUNNITELMA

NIMI

Pattijoen Pesula Oy

OSOITE

Muurarinkatu 1, Raahe

PELASTUSSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN (toiminnanharjoittaja)

Päiväys 25.1.2021 **Allekirjoitus** Tomi Viitala

Suunnitteluvelvoite perustuu pelastuslakiin (379/2011) ja valtioneuvoston asetukseen pelastustoimesta (407/2011).
Pelastussuunnitelman laatija vastaa tietojen oikeellisuudesta ja paikkansa pitävyydestä.
Yksi kappale tätä suunnitelmaa säilytetään kohteessa, ja se tarkastetaan valvontakäynnin yhteydessä.
Yhteystiedot: http://pspelastuslaitos.fi/Pohjoissavo-508

SISÄLLYSLUETTELO

1. YRITYKSEN YLEISTIEDOT **4**

1.1 YRITYKSEN RAKENNUSTEN TIEDOT 4

2. TURVALLISUUSORGANISAATION YHTEYSTIEDOT **4**

3. TYÖTURVALLISUUSORGANISAATION YHTEYSTIEDOT **5**

4. SELVITYS TOIMINTAA UHKAAVISTA VAAROISTA, NIIDEN VAIKUTUKSISTA JA VAARATILANTEIDEN ENNALTAEHKÄISY SEKÄ TOIMINTA VAARATILANTEISSA **5**

4.1 OMATOIMISET TURVALLISUUSTARKASTUKSET 7

4.2 MITEN LÄHELTÄ PITI TILANTEIDEN KIRJAAMINEN / HAVAITTUJEN PUUTTEIDEN KORJAAMINEN SUORITETAAN? 7

5. MITEN SÄHKÖKATKOIHIN ON VARAUDUTTU? **7**

5.1 MITEN VESIKATKOIHIN ON VARAUDUTTU? 7

5.2 MITEN LÄMPÖKATKOIHIN ON VARAUDUTTU 7

6. SELVITYS KIINTEISTÖN KEMIKAALEISTA **7**

7. RAKENNUKSESSA OLEVA ALKUSAMMUTUS- PELASTUS- JA RAIVAUSKALUSTO, HENKILÖSUOJAIMET JA ENSIAPUTARVIKKEET **7**

8. MITEN ON HUOMIOITU RAKENNUKSESTA POISTUMINEN ONNETTOMUUSTILANTEESSA. **8**

8.1 MITEN ON HUOMIOITU TOIMINTAKYKYRAJOITTEISTEN HENKILÖIDEN POISTUMIS- JA SUOJAUTUMISMAHDOLLISUUDET 8

9. RAKENNUKSEN SAMMUTUS- JA PELASTUSTEHTÄVIEN JÄRJESTELYT **8**

10. UHKA- JA VAARATILANTEIDEN TOIMINTAOHJEET **8**

11. RAKENNUSTEN SAMMUTUS- JA PELASTUSTOIMINTAA HELPOTTAVAT LAITTEET **9**

11.1 TOIMINTA SAMMUTUS- JA PELASTUSTOIMINTAA HELPOTTAVIEN LAITTEIDEN RIKKOONTUESSA 9

11.2 RAKENNUSTEN TURVALLISUUTEEN LIITTYVIEN LAITTEISTOJEN MÄÄRÄAIKAISET KOESTUS- / TARKASTUSAJANKOHDAT ... 10

12. RAKENNUSTEN MUU TURVALLISUUS **10**

13. RAKENNUSTEN HUOLTO- JA VIKAILMOITUKSET **10**

14. OMAISUUDEN SIIRTOSUUNNITELMA **10**

15. SELVITYS RAKENNUKSEN TULITYÖKÄYTÄNNÖISTÄ **10**

16. SELVITYS KIINTEISTÖN VÄESTÖNSUOJA JÄRJESTELYISTÄ **11**

17.1. SELVITYS TILAPÄISSUOJAUTUMISJÄRJESTELYISTÄ 11

18. TOIPUMISSUUNNITELMA **11**

19. TYÖNTEKIJÖIDEN PEREHDYTTÄMINEN PELASTUSSUUNNITELMAAN JA KOULUTUS. (ANNETUT OHJEET ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISEMISEKSI SEKÄ ONNETTOMUUS- JA VAARATILANTEISSA TOIMIMISEKSI) **11**

20. POHJOIS-SAVON PELASTUSLAITOKSEN YHTEYSTIEDOT **12**

21. PELASTUSSUUNNITELMAN LIITTEET **13**

1. Yrityksen yleistiedot

Yrityksen nimi	Pattijoen pesula Oy
Yrityksen osoite	Muurarinkatu 1, Raahe
Toiminnanharjoittaja	Tomi Viitala
Yrityksen yhteystiedot	0505698640
Työntekijöiden määrä	16
Yrityksen toiminnan kuvaus	Pesula-ala

1.1 Yrityksen rakennusten tiedot

Rakennus (nimi tai numero)	Rakennusvuosi	Kerrosluku / kerrosala	Rakennuksen paloluokka	Väestönsuojan henkilömäärä / koko / luokka
1 Pesularakennus	1997/2007	1/1500m2		/ /
2 Pannuhuone	1997	1/	A60	20/25/A60
3		/		/ /
4		/		/ /
5		/		/ /
6		/		/ /

2. Turvallisuusorganisaation yhteystiedot

Tehtävä	Henkilö	Puhelin
Turvallisuusjohtaja	Tomi Viitala	0505698640
Turvallisuusjohtajan varahenkilö		
Isännöitsijä		
Väestönsuojan hoitaja	Tomi Viitala	0505698640
Väestönsuojan varahoitaja		
Kiinteistöturvallisuudesta vastaava	Tomi Viitala	0505698640
Sammutus- ja pelastustoimintaa helpottavista järjestelmistä vastaava	Tomi Viitala	0505698640

3. Työturvallisuusorganisaation yhteystiedot

Tehtävä	Henkilö	Puhelin
Työsuojelupäällikkö		
Työsuojeluvaltuutettu		
1. varavaltuutettu		

4. Selvitys toimintaa uhkaavista vaaroista, niiden vaikutuksista ja vaaratilanteiden ennaltaehkäisy sekä toiminta vaaratilanteissa

Vaaratilanne: Tulipalo
Vaikutus: Tuotannon keskeytyminen
Ennaltaehkäisevät toimenpiteet: Sähkölaitteiden kunnon tarkistus
Toimintaohje vaaratilanteen sattuessa: Hälytetään pelastuslaitos, rakennuksen evakuointi, ensisammutus,
Kehitettäviä toimia: Laitteiden huollot

Vaaratilanne: Kemikaaleille altistuminen, ihokosketus
Vaikutus: Vammautuminen, Sairaspoissolot
Ennaltaehkäisevät toimenpiteet: Suojavarusteet kemikaaleja käsiteltäessä
Toimintaohje vaaratilanteen sattuessa: Huuhdellaan kemikaalille altistunutta kohtaa, Tarvittaessa hätäilmoitus
Kehitettäviä toimia: Lisää suojavarusteita ja silmähuuhteita helposti saataville.

Vaaratilanne: Liukastuminen ulko-alueilla
Vaikutus: Loukkaantuminen, Sairaspoissaolot
Ennaltaehkäisevät toimenpiteet: Hiekoitus
Toimintaohje vaaratilanteen sattuessa:
Kehitettäviä toimia: Piha-alueiden kunto

Vaaratilanne: Kaasuvuoto
Vaikutus: Tulipalo, räjähdys, tuotannon keskeytys
Ennaltaehkäisevät toimenpiteet: Laitteiden tarkastukset ja huollot
Toimintaohje vaaratilanteen sattuessa: Suljetaan kaasun syöttö, Hätäkeskus
Kehitettäviä toimia:

Vaaratilanne: Melualtistus
Vaikutus: Kuulon alenema
Ennaltaehkäisevät toimenpiteet: Kuulosuojaimet
Toimintaohje vaaratilanteen sattuessa:
Kehitettäviä toimia: Huolehdittaan, että kaikki käyttävät henkilökohtaisia suojaimia.

Vaaratilanne:
Vaikutus:
Ennaltaehkäisevät toimenpiteet:
Toimintaohje vaaratilanteen sattuessa:
Kehitettäviä toimia:

4.1 Omatoimiset turvallisuustarkastukset

Laitteiden huollot ja tarkastukset säännöllisiä.

4.2 Miten läheltä piti tilanteiden kirjaaminen / havaittujen puutteiden korjaaminen suoritetaan?

Havaitut puutteet korjataan välittömästi.

5. Miten sähkökatkoihin on varauduttu?

Hätäpoistumisteiden valaistus akkukäyttöisillä valoilla.

5.1 Miten vesikatkoihin on varauduttu?

Ei suunnitelmaa tai mahdollisuutta varajärjestelmään.

5.2 Miten lämpökatkoihin on varauduttu

Lämmitys sähköllä tai kaasulla. Ei lämpökatkoja.

6. Selvitys kiinteistön kemikaaleista

Pesulakemikaalit. Ozonit performance, Performance ultraboost, Performance booster M, Performance emulsion M, turbo finale. Kemikaaliluettelo ja tuoteselosteet erikseen pesulalla.
Lämmitysöljy.
Nestekaasu.

7. Rakennuksessa oleva alkusammutus- pelastus- ja raivauskalusto, henkilösuojaimet ja ensiaputarvikkeet

4kpl vaahtosammuttimia.
Paloposti
Ensiapukaappi

8. Miten on huomioitu rakennuksesta poistuminen onnettomuustilanteessa.

Rakennuksen kolmella seinällä Merkityt hätäpoistumistiet.

8.1 Miten on huomioitu toimintakykyrajoitteisten henkilöiden poistumis- ja suojautumismahdollisuudet

9. Rakennuksen sammutus- ja pelastustehtävien järjestelyt

Soitto hätäkeskukseen. Rakennuksen evakuointi ja alkusammutus lähimmällä kalustolla.

10. Uhka- ja vaaratilanteiden toimintaohjeet

Ovatko poliisin kanssa yhteistyössä laadittavat uhka- ja vaaratilanteiden toimintaohjeet laadittu
Kyllä on Ei ole x

11. Rakennusten sammutus- ja pelastustoimintaa helpottavat laitteet

Laitteisto	Sijaintipaikka	Vastuuhenkilö	Onko huolto- ja kunnossapito-ohjelma
Palovaroitin / palovaroitinjärjestelmä			☐ Kyllä ☐ Ei
Automaattinen paloilmoitin			☐ Kyllä ☐ Ei
Automaattinen sammutuslaitteisto			☐ Kyllä ☐ Ei
Poistumisreittien merkitseminen ja valaiseminen	Hätäpoistumisovien yllä	Tomi Viitala	☒ Kyllä ☐ Ei
Veden pääsulku sijaitsee	Päätyhallissa		
Ilmastoinnin hätäpysäytys sijaitsee	Ei koneellista ilmastointia		
Sähköpääkeskus sijaitsee	Keskihallissa		
Ensiapuvälineet sijaitsevat	Keskihallissa		
Alkusammutuskaluston sijaintipaikat	Sisääntulo, Keskihalli, vastaanotto ja päätyhalli		
Savunpoisto: Miten laitteisto toimii?	Ei koneellista		
Sammutusveden saanti?	Paloposti vastaaontossa keskihallissa.		

11.1 Toiminta sammutus- ja pelastustoimintaa helpottavien laitteiden rikkoontuessa

Laitteisto	Lyhyt toimintaohje miten toimitaan, jos laitteisto rikkoontuu
Automaattinen paloilmoitin	**Ei ole**
Palovaroitin / palovaroitinjärjestelmä	**Ei ole**
Automaattinen sammutuslaitteisto	**Ei ole**
Savunpoistojärjestelmät	**Ei ole koneellista. Tuuletusikkunat ja ovet.**
Poistumisreittien merkitseminen ja valaiseminen	**Vaihdetaan akut**

11.2 Rakennusten turvallisuuteen liittyvien laitteistojen määräaikaiset koestus- / tarkastusajankohdat

Laitteisto	Määräaikaiset koestus- / tarkastusajankohta	Koestuksen / tarkastuksen suorittanut yritys / henkilö
Palovaroitin / palovaroitinjärjestelmä		
Automaattinen paloilmoitin		
Automaattinen sammutuslaitteisto		
Savunpoistojärjestelmä		
Poistumisreittien merkitseminen ja valaiseminen	Vuoden vaihde	Tomi viitala
Ilmanvaihdon puhdistus / nuohous		

12. Rakennusten muu turvallisuus

Laitteisto	Vastuuhenkilö ja yhteystiedot
Sisäinen hälytys / tiedottaminen	Tomi viitala 0505698640
Murtosuojaus ja lukitus	Tomi Viitala
Tietoturvallisuus	Tomi Viitala
Ongelmajätteiden säilytys	Tomi Viitala
Sähköasennusten määräaikaistarkastus	Tomi Viitala
Tulitöiden valvontasuunnitelma	Tomi Viitala
Hissit ja nostolaitteet	Tomi Viitala

13. Rakennusten huolto- ja vikailmoitukset

Laitteisto	Yhteystiedot
Huoltoyhtiö / Talonmies	Ei ole
Sähkölaitos	Raahen energia 084393111
Vesi- ja viemärilaitos	Raahen Vesi 0444393610
Kaukolämpö	Ei ole
Vakuutusyhtiö	Pohjola 0405115367

14. Omaisuuden siirtosuunnitelma

Ei ole

15. Selvitys rakennuksen tulityökäytännöistä

Lupa pyydettävä toimitusjohtaja Tomi Viitalta 0505698640

16. Selvitys kiinteistön väestönsuoja järjestelyistä

Väestönsuoja pannnuhuoneen yhteydessä

17.1. Selvitys tilapäissuojautumisjärjestelyistä

17. Turvallisuusinfotaulu

Onko Turvallisuusinfotaulu tehty	**Kyllä** ☐	**Ei ole** ☒
Missä Turvallisuusinfotaulu sijaitsee		

18. Toipumissuunnitelma

19. Työntekijöiden perehdyttäminen pelastussuunnitelmaan ja koulutus. (Annetut ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi)

Käydään läpi taloon tullessa muun perehdytyksen yhteydessä.

21. Pelastussuunnitelman liitteet

1. **Kiinteistön alueen asemapiirros ja rakennusten eri kerrosten pohjapiirrokset:** Pelastussuunnitelman laadintaohjeessa on esimerkkejä asema- ja pohjapiirroksista.

   ☒ Asemapiirros
   ☒ Kaikkien rakennusten kerrosten pohjapiirrokset

2. **Rakennuskohtaiset hätätilanteiden toimintaohjeet:** Ennakoituja vaara- ja onnettomuustilanteita varten on oltava toimintaohjeet, toimintaohjeet on muokattava jokaiseen rakennukseen sopiviksi.

   ☒ Hätäilmoitusohje 112
   ☒ Toiminta tulipalotilanteessa
   ☒ Toiminta onnettomuustilanteessa
   ☒ Yrityksen turvallisuusohje

3. **Yleiset hätätilanteiden toimintaohjeet:** Luettelossa on ohjeita, jotka sopivat käytettäviksi turvallisen toiminnan varmistamiseksi kaiken tyyppisissä rakennuksissa, yrityksissä ja tuotantotiloissa.

   ☒ Ensiapuohjeet
   ☐ Toimintaohjeet ilkivaltaa vastaan
   ☒ Toiminta pommiuhkatilanteessa
   ☒ Toiminta yleisen vaaramerkin soidessa
   ☒ Toiminta kaasuvaaratilanteessa
   ☒ Toiminta säteilyvaaratilanteessa

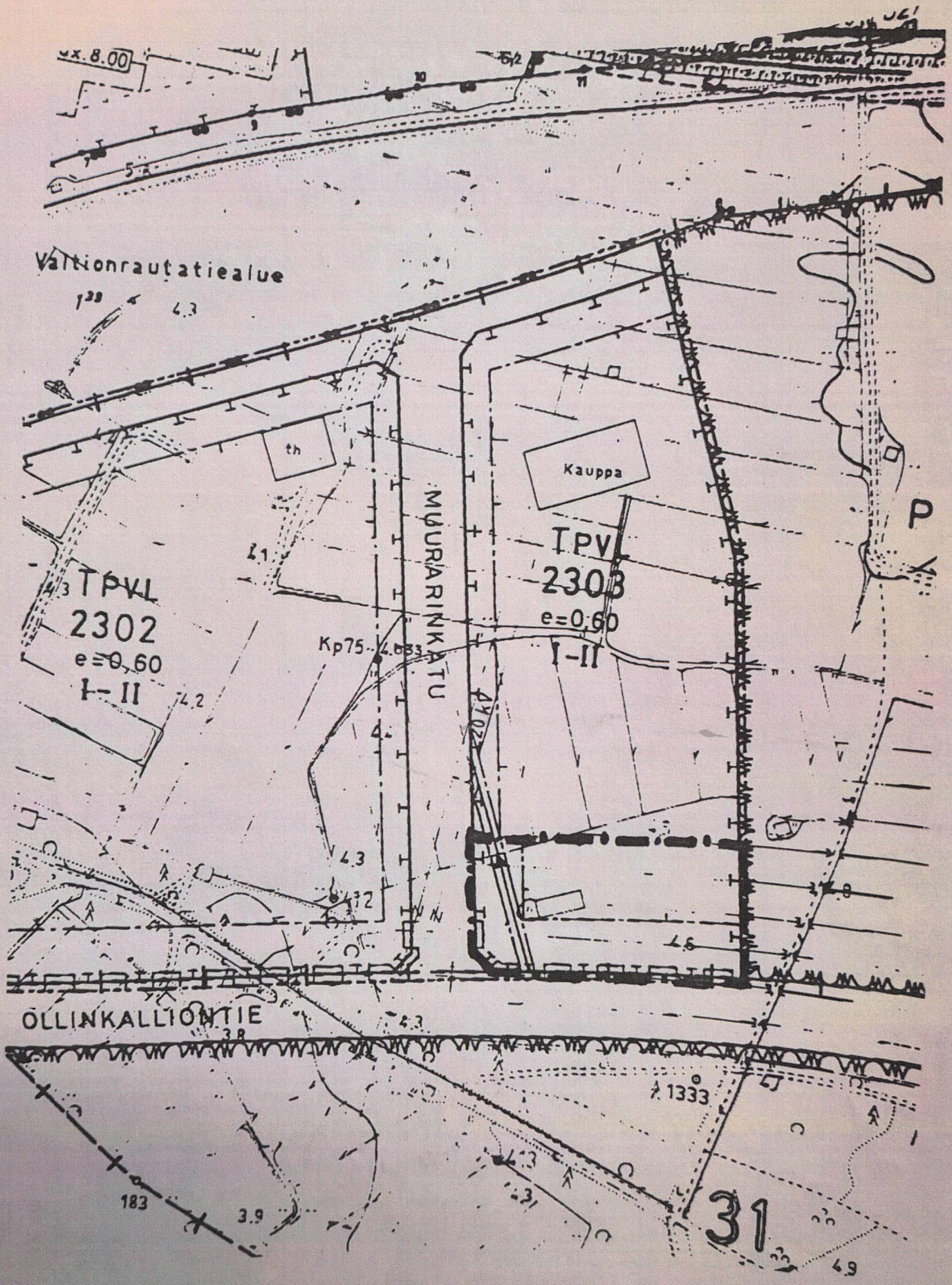

0.6 * 4879 m = 2974 m²
SALA 868 m²
ÄÄ 2106 m²

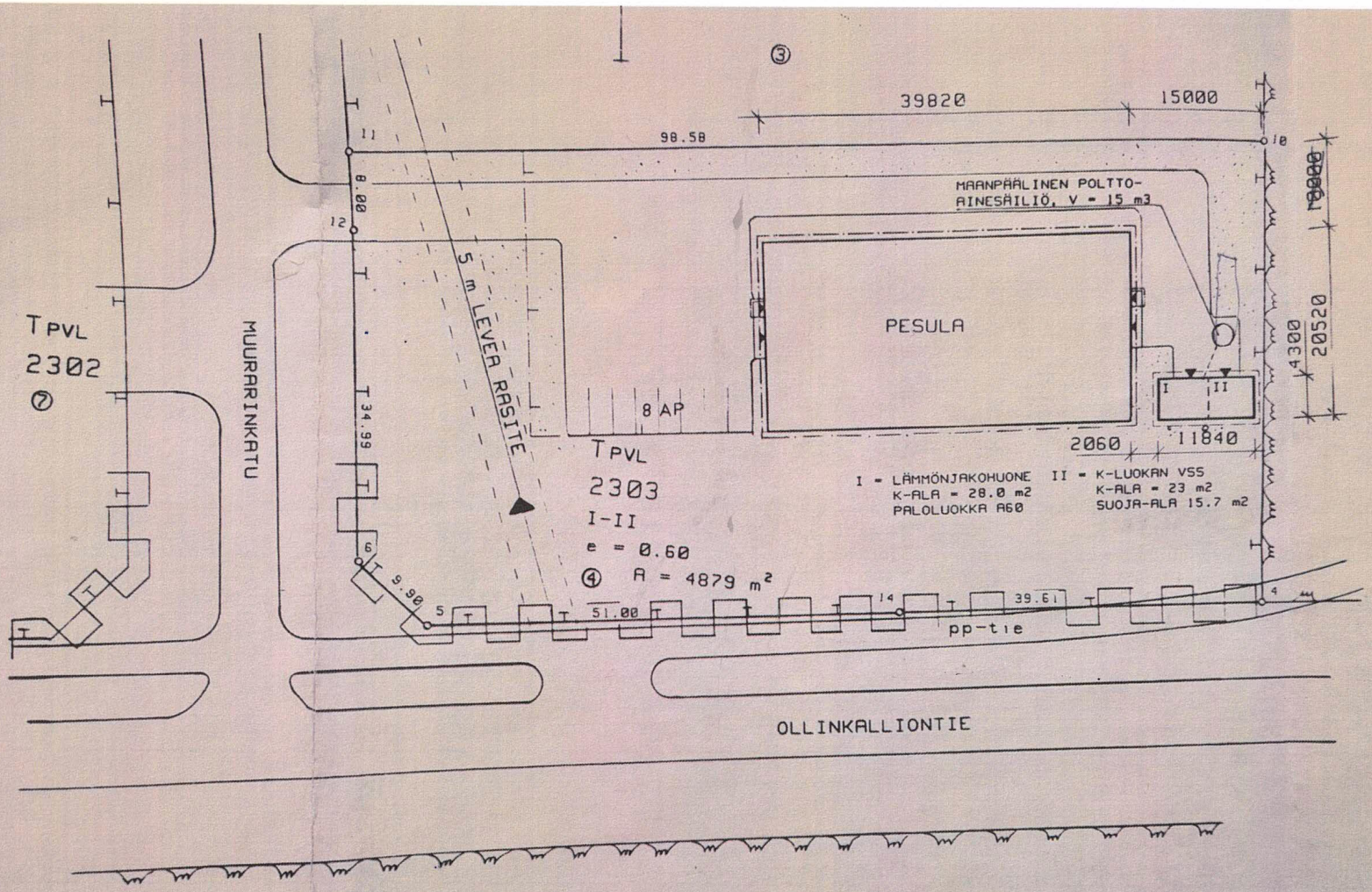

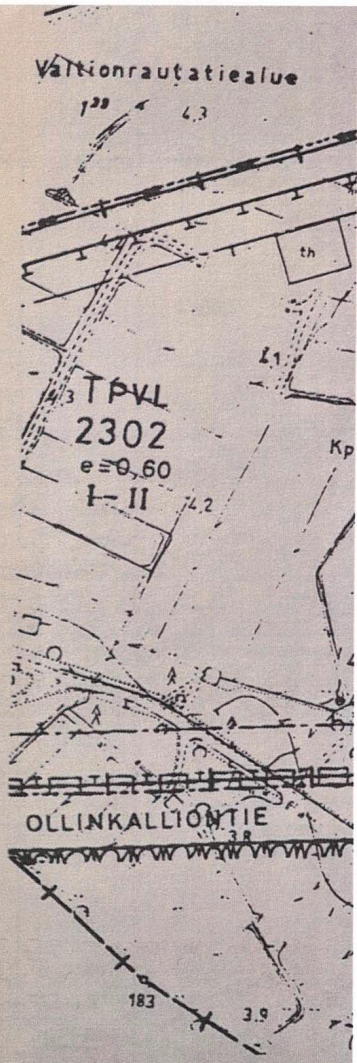

KERROSALA
PESULAHALLI = 817 m²
LÄMMÖNJAKOHUONE JA
VÄESTÖNSUOJA = 51 m²
YHT = 868 m²

TILAVUUS
PESULAHALLI = 4500 m³
LÄMMÖNJAKOHUONE JA
VÄESTÖNSUOJA = 161 m³
YHT = 4661 m³

RAKENNUSOIKEUTTA 0.6 * 4879 m = 2974 m²
RAKENNETTAVA KERROSALA 868 m²
RAKENNUSOIKEUTTA JÄÄ 2106 m²

Tarkastettu ja hyväksytty 24/1 1996 § 9
Lupa n:o 7-1996
Raahen ~~ympäristölautakunta~~/rakennustarkastaja

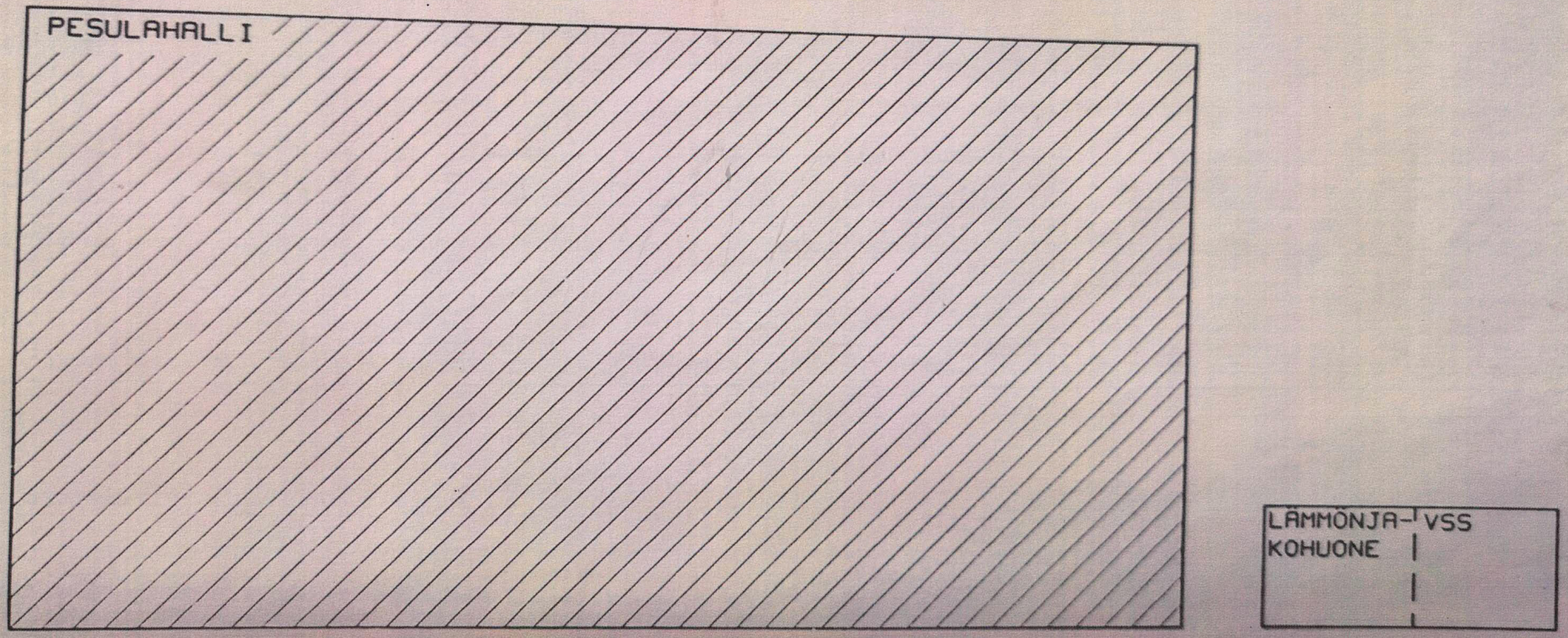

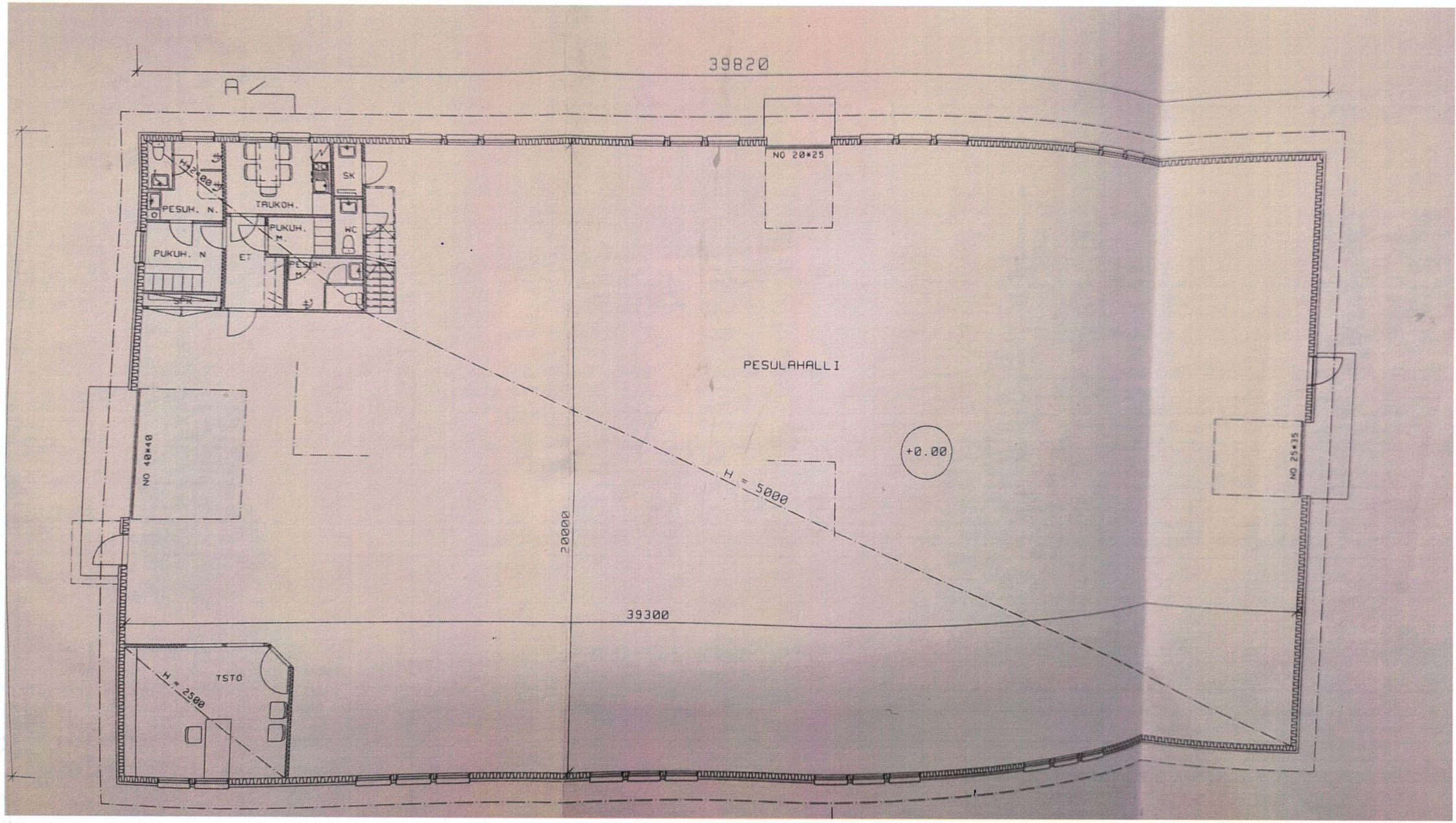
39820
A
H=2100
PESUH. N.
TAUKOH.
SK
PUKUH. M.
WC
PUKUH. N
ET
PESUH. M.
SPK
NO 20*25
PESULAHALLI
+0.00
H = 5000
NO 40*40
NO 25*35
20000
39300
TSTO
H = 2500

Hätäilmoitusohje

Hätänumero 112

Soita hätäpuhelu itse jos voit.

1. Kerro mitä on tapahtunut
2. Kerro tarkka osoite. Muurarinkatu 1, Raahe.
3. Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin.
4. Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.
5. Lopeta puhelu vasta saatuasi siihen luvan.

Toiminta tulipalon sattuessa:

Pelasta vaarassa olevat.

Varoita rakennuksessa olevia.

Ilmoita palokuntaan numeroon 112.

Sammuta lähimmillä alkusammuttimilla.

Rajoita paloa -Sulje ovet ja ikkunat

-Pysäytä työprosessit

Opasta palokunta paikalle.

Toiminta Onnettomuustilanteessa

1. Selvitä, mitä on tapahtunut
2. Anna tarvittaessa ensiapu
3. Hälytä tarvittaessa ensiapu
4. Estä mahdolliset lisäonnettomuudet
5. Pyydä paikalla olevia auttamaan ja anna heille toimintaohjeet
6. Suojaa, rauhoita ja seuraa autettavan tilaa, kunnes saat lisäapua

TURVALLISUUSOHJE

YLEINEN HÄTÄNUMERO

112

Tämän kiinteistön osoite on:

Muurarinkatu 1, Raahe

Varaudu tulipalo- tai onnettomuustilanteeseen:

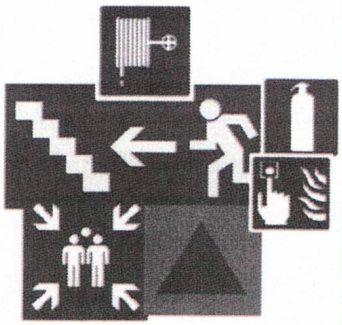

- Tutustu kiinteistön sammutuskalustoon: tiedosta alkusammuttimien sijainnit sekä opettele käyttämään niitä.
- Tiedosta uloskäytävät ja varatiet.
- Huolehdi omalta osaltasi yleisestä järjestyksestä ja siisteydestä.
- Selvitä missä sovittu kokoontumispaikka sijaitsee.
- Selvitä missä väestönsuoja sijaitsee ja missä tilanteissa sitä tulisi käyttää.
- Tutustu yleisiin turvallisuusohjeisiin.

Toimi oikein tulipalotilanteessa:

1. Pelasta välittömässä vaarassa olevat
2. Sulje ovet estääksesi tulipalon ja savukaasujen leviämisen
3. Hälytä apua numerosta 112, kun olet päässyt turvalliseen paikkaan
4. Sammuta, jos tiedät miten toimia eikä savukaasuja ole vielä tilassa
5. Varoita muita, jotka eivät ole välittömässä vaarassa
6. Opasta pelastuslaitos oikeaan paikkaan
7. Varmista, että kaikki ovat päässeet poistumaan turvallisesti.

Yleinen vaaramerkki:
yhden minuutin pituinen nouseva ja laskeva ääni.

- Siirry sisätiloihin
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmanvaihto
- Kuuntele radiota ja noudata annettavia ohjeita
- Vältä puhelimen käyttöä
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta, ettet joutuisi vaaraan.

Henkilöstö:

Turvallisuuspäällikkö:
Tomi viitala

Väestönsuojan hoitaja:
Tomi Viitala

Huoltomies:
Tomi Viitala

Isännöitsijä:

Kodin turvaopas

Suojele itseäsi ja muita

På svenska

Lyhyt ensiapuopas

- Ensiaputaito on osa arkipäivän turvallisuutta
- Toiminta ensiaputilanteessa
- Kun soitat 112 hätäpuhelun
- Hätäensiapu
  - Näin autat tajutonta, hengittävää henkilöä
  - Näin elvytät
  - Lapsen elvytys
  - Näin autat verenvuodoissa
- Äkillisten sairaskohtausten ensiapu
  - Rintakipu
  - Aivoverenkierron häiriöt
  - Diabeetikon heikotus
  - Epileptinen kouristuskohtaus
  - Myrkytykset
  - Vieras esine hengitysteissä
  - Näin autat liikenneonnettomuudessa
- Ensiapuvälineet
- Opi ensiaputaidot

Ensiaputaito on osa arkipäivän turvallisuutta

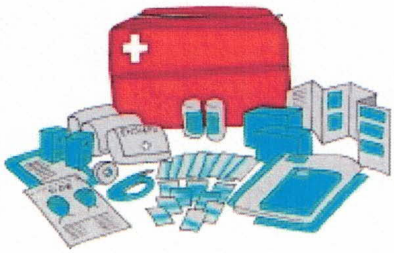

Tapaturmat, onnettomuudet tai äkilliset sairastumiset kotona, työpaikalla tai vapaa-aikana kuuluvat arkipäivään. Näissä tilanteissa perheenjäsenen, työtoverin tai ystävän antama ensiapu voi pelastaa loukkaantuneen tai sairastuneen hengen. Siksi on tärkeää, että mahdollisimman moni osaa antaa ensiapua ja on saanut auttamiseen tarvittavaa rohkeutta.

Henkilöt, jotka ovat harjoitelleet ensiapua, ovat valmiimpia toimimaan omaksumiensa mallien mukaisesti kuin taitoja harjoittelemattomat. Kertaa ensiaputaitojasi säännöllisin väliajoin ensiapukurssilla.

Sivun alkuun

Toiminta ensiaputilanteessa

Ensiapu aloitetaan heti tapahtumapaikalla ja tavallisesti ilman ensiapuvälineitä. Auttamisen ketjussa jokainen auttaja on yhtä tärkeä ja kaikki apu on arvokasta. Ensimmäinen paikalle saapunut tekee tilannearvion tapahtuneesta. Kun auttajia on useita, kokenein johtaa toimintaa. Johtovastuun ottanut henkilö pitää nopeasti muodostaa yleiskuva tilanteesta, sen vakavuudesta sekä selvittää lisäavun ja ensiavun tarve. On tärkeää huolehtia omasta, autettavien ja muiden paikallaolijoiden turvallisuudesta.

Toimi näin:

1. Selvitä, mitä on tapahtunut. Onko kysymyksessä onnettomuus vai sairauskohtaus?
2. Hälytä tarvittaessa apua hätänumerosta 112.
3. Estä mahdolliset lisäonnettomuudet, pelasta ensin hengenvaarassa olevat ja siirrä loukkaantuneet turvaan.

4. Anna tarvittava ensiapu.
5. Suojaa, rauhoita ja seuraa autettavan tilaa kunnes saat lisäapua.

Ammattiapua odottaessa ensiavun antajan on pyrittävä olemaan selvillä autettavan tilasta ja hänessä mahdollisesti tapahtuvista muutoksista sekä varautumaan antamaan oireiden ja vammojen mukaista ensiapua. Seuraa autettavan tilassa tapahtuvia muutoksia ja raportoi niistä eteenpäin ammattiauttajille.

Auttajan on tärkeä luoda luottamuksellinen suhde autettavaan. Käyttäydy rauhallisesti, esittele itsesi ja kerro mitä olet tekemässä, minkä vuoksi ja että apua on tulossa.

Sivun alkuun

Kun soitat 112 hätäpuhelun

1. Soita hätäpuhelu itse, jos voit
2. Kerro, mitä on tapahtunut
3. Kerro tarkka osoite ja kunta
4. Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin
5. Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti
6. Lopeta puhelu vasta saatuasi luvan

Opasta auttajat paikalle.
Soita uudestaan, mikäli tilanne muuttuu.

Yleisöpuhelimesta voit soittaa hätänumeroon ilman rahaa.
Matkapuhelimesta soittaessasi et tarvitse suuntanumeroa.

Sivun alkuun

Hätäensiapu

Hätäensiapu on henkeä pelastavaa ensiapua, jolla tarkoitetaan sitä välitöntä apua, jolla

- pelastetaan ihmisen henki
- estetään sairastuneen tai loukkaantuneen tilan paheneminen
- ja huolehditaan ammattiavun saamisesta paikalle

Hätätilanteessa on kysymys minuuteista. Loukkaantunut tai äkillisesti sairastunut tarvitsee aina apua. Tilanne on esimerkiksi vakava silloin, kun ihminen vuotaa runsaasti verta, ei vastaa puhutteluun, ei hengitä tai hänellä ei ole verenkierron merkkejä. Verenkierron merkkejä ovat liikehtiminen, ääntely, nieleminen ja silmien avaaminen.

Sivun alkuun

NÄIN AUTAT TAJUTONTA, HENGITTÄVÄÄ HENKILÖÄ

Tajuton voi tukehtua, jos hän makaa selällään.

Kun näet maassa makaavan henkilön

- Selvitä ensimmäiseksi, saatko hänet hereille.
- Jos hän ei herää, soita hätänumeroon 112 ja noudata annettuja ohjeita.
- Tarkista hengittääkö tajuton.
- Jos hän hengittää, käännä hänet kylkiasentoon hengityksen jatkumisen varmistamiseksi. Näin kieli ei tuki hengitysteitä ja oksennukset sekä muut eritteet valuvat suusta ulos.

Tajuttoman kääntäminen kylkiasentoon

- Nosta autettavan toinen käsi yläviistoon kämmen ylöspäin ja aseta toinen käsi rinnan päälle.
- Nosta takimmainen polvi koukkuun.
- Tartu kiinni autettavan hartiasta ja koukussa olevasta polvesta ja käännä hänet itseesi päin kylkiasentoon.
- Aseta käsi posken alle kämmenselkä ylöspäin.
- Jätä päällimmäinen jalka suoraan kulmaan.

- Varmista pään asento niin, että hengitystiet pysyvät auki.
- Tarkkaile autettavan hengitystä ja mahdollista heräämistä kunnes saat ammattiapua.

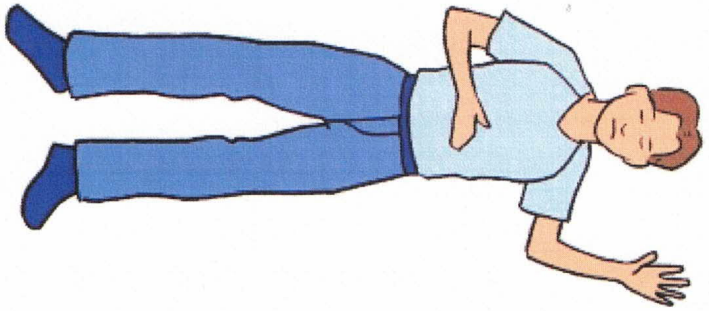

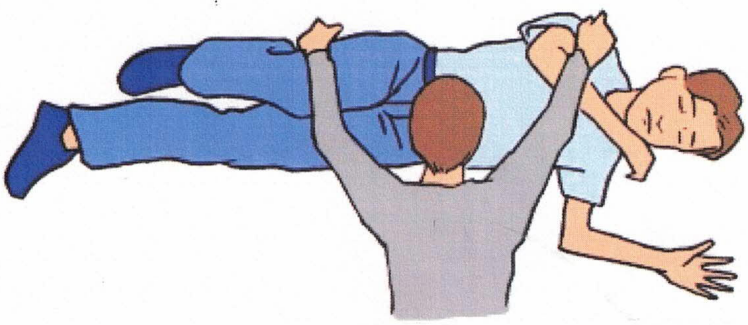

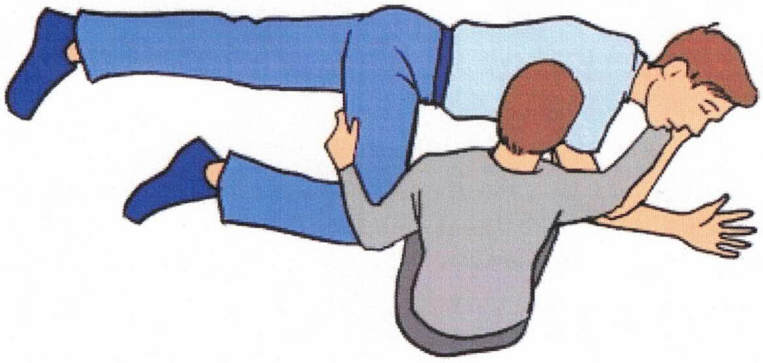

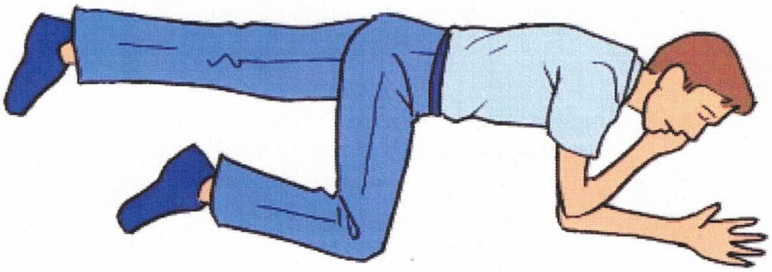

Sivun alkuun

NÄIN ELVYTÄT

Elvytyksen onnistumisen ratkaisee aika, joka kuluu sydämenpysähdyksestä elvytyksen aloittamiseen. Eloton ihminen näyttää kuolleelta, hengitys on pysähtynyt eikä verenkierron merkkejä ole.

- Ota selvää, saatko elottomalta näyttävän hereille. Ravistele ja kysy äänekkäästi "Oletko kunnossa, mitä on tapahtunut?"
- Jos hän ei herää, soita hätänumeroon 112.
- Avaa hengitystiet. Taivuta päätä taaksepäin ja nosta leukaa.
- Tarkista, hengittääkö autettava normaalisti? Katso, kuuntele ja tunnustele enintään 10 sekuntia.
- Jos hän hengittää normaalisti, käännä hänet kylkiasentoon ja valvo hengitystä ammattiavun tuloon saakka.
- Jos hän ei hengitä normaalisti, aloita painelu-elvytys. Aseta toisen käden kämmenen tyvi keskelle rintalastaa ja toinen käsi sen päälle. Painele rintalastaa 30 kertaa painelutaajuudella 100 kertaa minuutissa. Anna rintalasta painua alapäin 4-5 cm.
- Jatka puhalluselvytyksellä. Avaa uudestaan hengitystiet. Sulje autettavan sieraimet etusormella ja peukalolla ja paina huulesi tiiviisti hänen suulleen. Puhalla 2 kertaa ilmaa keuhkoihin.
- Jatka painelu-puhalluselvytystä rytmillä 30:2, kunnes vastuu siirtyy ammattihenkilölle, hengitys palautuu tai et enää jaksa elvyttää.

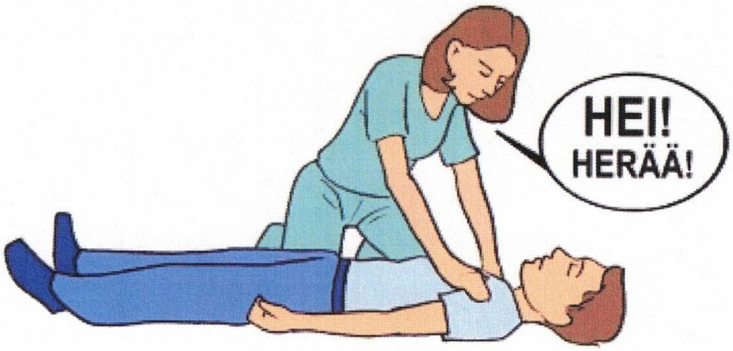

Saatko elottomalta näyttävän hereille? Jos hän ei herää, soita hätänumeroon 112.

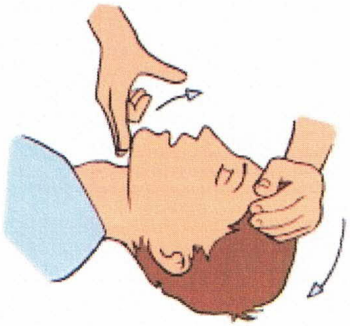

Avaa hengitystiet taivuttamalla päätä taaksepäin ja nostamalla leukaa. Tarkista, onko hengitys normaalia.

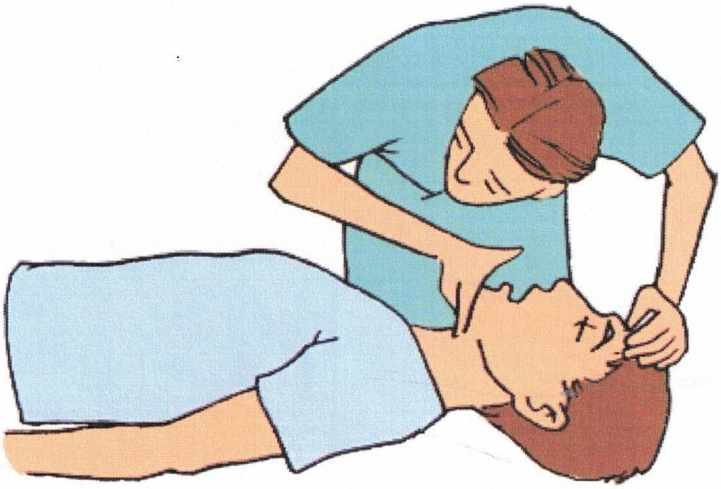

Jos autettava hengittää normaalisti, käännä hänet kylkiasentoon.

Jos hän ei hengitä normaalisti, aloita painelu-elvytys. Paina 30 kertaa rintalastan keskelle painelutaajuudella 100 kertaa minuutissa.

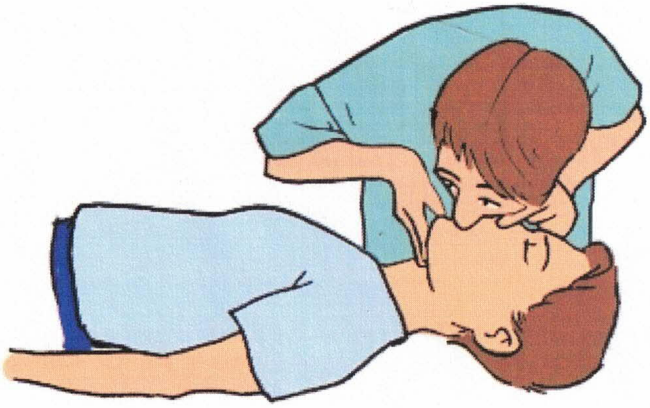

Jatka puhaltamalla 2 kertaa ilmaa keuhkoihin. Jatka painelu-puhalluselvytystä rytmillä 30:2, kunnes vastuu siirtyy ammattihenkilölle, hengitys palautuu tai et enää jaksa elvyttää.

Sivun alkuun

LAPSEN ELVYTYS

Lapsen elvytys noudattaa periaatteiltaan aikuisen tekniikkaa, mutta painelu- ja puhallusvoima sovitetaan lapsen kokoon. Koska lapsen

elottomuuteen liittyy usein hengityksen estyminen, lapsen elvytys aloitetaan viidellä alkupuhalluksella.

- Ota selvää, saatko elottomalta näyttävän lapsen hereille. Ravistele varovasti ja kysy äänekkäästi "Oletko kunnossa, mitä on tapahtunut?"
- Jos lapsi ei herää, avaa hengitystiet. Taivuta päätä taaksepäin ja nosta leukaa.
- Tarkista, hengittääkö lapsi normaalisti? Katso, kuuntele ja tunnustele enintään 10 sekuntia.
- Jos lapsi hengittää normaalisti, käännä hänet kylkiasentoon ja valvo hengitystä ammattiavun tuloon saakka.
- Jo lapsi ei hengitä normaalisti tai hänellä on vain haukkovia hengitysliikkeitä, aloita puhalluselvytys. Pidä hengitystiet auki. Peitä alle 1-vuotiaan suu ja nenä tiiviisti omalla suullasi. Kun elvytät isompaa lasta, sulje sieraimet etusormella ja peukalolla ja paina huulesi tiiviisti hänen suulleen.
- Puhalla 5 kertaa ilmaa lapsen keuhkoihinsa.
- Jos hengitys ei palaudu normaaliksi 5 puhalluksen jälkeen, aloita painelu-elvytys.
- Painele keskelle rintalastaa 30 kertaa 2-3 sormella (alle 1-vuotias) tai yhden kämmenen tyvellä (1-8-vuotiaat) taajuudella 100 kertaa minuutissa.
- Jatka painelu-puhalluselvytystä rytmillä 30:2, kunnes vastuu siirtyy ammattihenkilölle, hengitys palautuu tai et enää jaksa elvyttää.

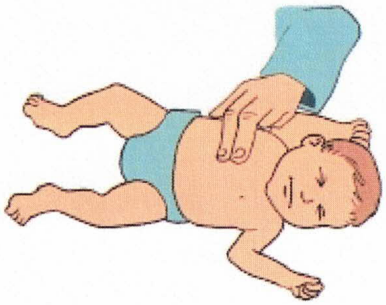

Puhallus- ja paineluvoima sovitetaan lapsen kokoon.

- **Jos paikalla on useita, hätäilmoitus tehdään heti, kun todetaan, ettei lasta saada hereille.**
- **Jos olet elvytystilanteessa yksin, tee hätäilmoitus, kun olet kerran toistanut sarjan 30:2.**

Sivun alkuun

NÄIN AUTAT VERENVUODOISSA

Suuri, näkyvä verenvuoto on tyrehdytettävä nopeasti.

- Soita hätänumeroon 112, jos arvioit tilanteen sitä vaativan.

- Aseta henkilö pitkälleen.
- Jos verenvuoto on raajassa, kohota se.
- Tyrehdytä verenvuoto painamalla vuotokohtaa sormin tai kämmenellä. Jos mahdollista, pane vuotokohdan päälle jokin vaate ennen kuin alat painaa. Jos autettava pystyy itse painamaan haavaa, kehota häntä tekemään se.
- Sido vuotokohta tai aseta tarvittaessa haavalle paineside.
- Jos verenvuoto edelleen jatkuu, paina raajan tyvestä suuria suonia voimakkaasti kämmenellä.
- Seuraa autettavan tilaa ja anna oireenmukaista ensiapua.

Sivun alkuun

Äkillisten sairaskohtausten ensiapu

RINTAKIPU

Rintakipuun on aina suhtauduttava vakavasti. Kovan, puristavan rintakivun tavallisin syy on sydäninfarkti. Kipu voi säteillä käsivarteen, kaulalle, lapaluiden seutuun tai hartioihin. Henkilö on tuskainen, kylmännihkeä ja usein pahoinvoiva. Diabeetikoilta ja vanhuksilta ei sydäninfarktille tyypillisiä oireita voida aina selvästi havaita.

Toimi näin rintakiputilanteissa

- Soita hätänumeroon 112, jos aikaisemmin terveellä henkilöllä on rintakipuja tai, jos henkilön 2-3 omaa nitroa eivät auta. Toimi hätäkeskuksen antamien ohjeiden mukaisesti.
- Pane rintakipuinen puoli-istuvaan asentoon ja rauhoita.
- Jos hän menee elottomaksi, soita uudelleen hätäkeskukseen ja kerro muuttuneesta tilanteesta.
- Aloita puhallus- ja painelu elvytys.

Sivun alkuun

AIVOVERENKIERRON HÄIRIÖT

Tukos tai verenvuoto aivojen verisuonistossa ovat sairastuneelle hätätilanteita.

Ennakoivina oireina voivat olla pahoinvointi ja voimakas päänsärky.

Muita oireita ovat äkillinen toispuolinen halvaus, suupieli roikkuu sekä nieleminen ja puhe ovat vaikeaa. Tajunnan tasossa voi tapahtua muutoksia.

- Soita hätänumeroon 112.
- Käännä tajuton, hengittävä kylkiasentoon.
- Valvo hengitystä ja verenkiertoa.
- Jos autettava menee elottomaksi, aloita puhallus- ja painelu elvytys.

Sivun alkuun

DIABEETIKON HEIKOTUS

Jos diabetesta sairastavan veren sokeri laskee liian alas, syntyy hengenvaarallinen insuliinisokki. Sokki on mahdollinen vain silloin, kun henkilö käyttää joko insuliinia tai haiman insuliinieritystä lisääviä tabletteja ja on laiminlyönyt syömisen tai on lisännyt liikkumista. Insuliinisokin voi estää verensokerin laskun estämällä eli nauttimalla nopeasti ruokaa tai juomaa.

Jos diabetesta sairastavan muuttuu kalpeaksi, ärtyisäksi ja häntä heikottaa

- Anna hänelle sokeripitoista syötävää tai juotavaa. Sokeri imeytyy verenkiertoon ja tilanne korjautuu yleensä 10 minuutissa.
- Jos hän menettää tajuntansa, soita hätänumeroon 112.
- Käännä tajuton, hengittävä kylkiasentoon.
- Seuraa autettavan tilaa kunnes saat ammattiapu.

Sivun alkuun

EPILEPTINEN KOURISTUSKOHTAUS

Epileptinen kohtaus tarkoittaa ohimenevää aivotoiminnan häiriötä. Kun kouristuskohtaus on alkanut, (vartalon jäykistyminen, nykivät kouristukset) sitä ei voi pysäyttää. Kouristelu kestää yleensä 1-2 minuuttia.

- Huolehdi, että henkilö ei kolhi päätään.
- Älä estä liikkeitä, äläkä laita mitään suuhun.
- Kun kouristukset vähentyvät, käännä henkilö kylkiasentoon.
- Soita hätänumeroon 112, jos kouristelu jatkuu yli 5 minuuttia tai, jos kohtaus uusiutuu.

Sivun alkuun

MYRKYTYKSET

Myrkytystapauksessa kyseessä on yleensä aikuinen, joka on nauttinut alkoholia ja/tai lääkkeitä. Myrkytyksen nopeus ja vaikutukset riippuvat myrkyn laadusta ja määrästä sekä siitä, onko myrkky joutunut elimistöön suun, ihon tai hengitysteiden kautta vai pistoksena.

- Jos epäilet myrkytyksen mahdollisuutta tai haluat neuvoja tai toimintaohjeita, soita Myrkytystietokeskukseen, puh. (09) 471 977 (24 t/vrk) tai puhelinvaihde (09) 4711.
- Hätätilanteessa soita 112.
- Käännä tajuton, hengittävä henkilö kylkiasentoon.
- Jos hän menee elottomaksi, aloita puhallus- ja paineluelvytys.

Sivun alkuun

VIERAS ESINE HENGITYSTEISSÄ

Suussa oleva vierasesine, esimerkiksi ruuanpala tai lapsilla lelun osa voi joutua hengitysteihin ja tukkia ne. Henkilö ei pysty puhumaan, yskimään eikä hengittämään. Hän tuntee tukehtuvansa.

Toimi näin, jos kyseessä aikuinen

- Taivuta henkilön ylävartaloa alaspäin ja lyö 5 kertaa napakasti lapaluiden väliin.
- Jos lyönnit eivät auta, soita 112.
- Asetu henkilön taakse. Aseta käsi nyrkissä pallealle ja tartu nyrkkiin toisella kädellä.
- Nykäise käsiä nopeasti itseesi päin (Heimlichin ote). Toista tarvittaessa 5 kertaa.
- Jatka tarvittaessa vuorottelemalla 5 lyöntiä, 5 nykäisyä.
- Jos vierasesine ei vieläkään irtoa ja henkilö menee tajuttomaksi, aloita puhallus- ja paineluelvytys.

Toimi näin, jos kyseessä on 1-8-vuotias lapsi

- Ota lapsi syliisi ja pidä pään taso vartaloa alempana.
- Lyö kämmenellä 5 kertaa lapaluiden väliin. Sovita lyönnit lapsen kokoon.
- Jos tämä ei auta, soita 112.
- Heimlicin ote, ks. edellä.
- Jatka tarvittaessa vuorottelemalla 5 lyöntiä, 5 nykäisyä.
- Jos vierasesine ei vieläkään irtoa ja henkilö menee tajuttomaksi, aloita puhallus- ja paineluelvytys.

Sivun alkuun

NÄIN AUTAT LIIKENNEONNETTOMUUDESSA

Kolaripaikalla on tärkeätä säilyttää maltti ja toimia järjestelmällisesti.

1. Pysäköi autosi turvallisen matkan päähän onnettomuuspaikalta.
2. Kytke hätävilkut. Jos on pimeää, suuntaa autosi valot onnettomuuspaikalle.
3. Lähesty tilannetta harkiten.
4. Selvitä mitä on tapahtunut, onnettomuuden vakavuus, onnettomuuspaikka ja loukkaantuneiden määrä.
5. Tee hätäilmoitus numeroon 112.
6. Estä lisäonnettomuudet. Varoita muuta liikennettä käsimerkein tai autosi varoituskolmiolla. Estä autopalon syttyminen. Jos onnettomuusauto palaa, käytä sammutinta.
7. Pelasta hengenvaarassa olevat.
8. Anna hätäensiapua.
9. Anna muu tarvittava apu.
10. Opasta pelastushenkilöstö paikalle.

Sivun alkuun

Ensiapuvälineet

Hätäensiavun voit aloittaa ilman välineitä, mutta ensiapuvälineet tehostavat ensiavun antamista. Pidä välineet paikassa, josta saat ne helposti ja tutustu niihin etukäteen, etteivät ne ole outoja tositilanteessa. Hyvät ensiapuvälineet ovat myös oman turvallisuutesi tae.

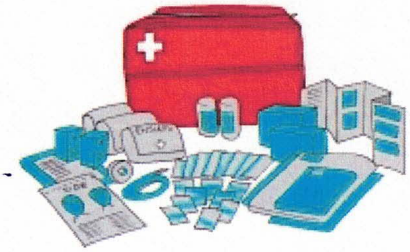

Opi ensiaputaidot

Ensiaputaitojen kartuttaminen on elämänikäistä koulutusta. Kertaa ensiaputaitojasi ensiapukursseilla.

- www.redcross.fi/opi_ensiaputaidot
- www.redcross.fi/tuotteet

TOIMINTA POMMIUHKATILANTEESSA

POMMIUHKAUS

- Pyri tekemään mahdollisimman paljon havaintoja uhkauksen tekijästä
- Kirjaa uhkauksen sisältö muistiin
- Rakennus on evakuoitava välittömästi kokoontumispaikalle
- Pyydä kuuluttamaan poistuminen
- Ilmoita asiasta turvallisuuspäällikölle, puhelin 050 5698640
- Ole huolellinen, että tieto saavuttaa kaikki rakennuksessa olevat henkilöt
- Soita 112 ja opasta poliisi paikalle

JOS LÖYDÄT EPÄILYTTÄVÄN ESINEEN

- Suhtaudu vakavasti tilanteeseen
- Älä missään tapauksessa koske esineeseen
- Eristä alue ja estä muiden meneminen esineen läheisyyteen

JOS POMMIUHKAUS SAADAAN PUHELIMITSE

- Yritä saada mahdollisimman tarkat tiedot soittajasta
- Huomioi soittajan puheen tuntomerkit, äänen sävy, hätäisyys
- Huomioi myös mahdolliset puhelun taustaäänet

ILMOITA POMMIUHKAUKSESTA POLIISILLE

- Ilmoita mahdollisimman tarkka tuntemattoman esineen paikka rakennuksessa
- Esineen koko ja muoto sekä väri
- Varaudu vastaamaan poliisin kysymyksiin

POLIISIN SAAVUTTUA PAIKALLE TOIMI POLIISIN ANTAMIEN OHJEIDEN MUKAAN

TOIMI PELASTUSSUUNNITELAMSSA ESITETYN OHJEISTUKSEN MUKAAN

TOIMINTA YLEISEN VAARAMERKIN SOIDESSA

Näin toimit yleisen vaaramerkin kuultuasi

Yleinen vaaramerkki on yhtäjaksoinen nouseva ja laskeva sireeniääni tai torvi- ja pillityyppisellä hälyttimellä annettuja lyhyitä äänimerkkejä tai hälytys, jonka viranomainen antaa kaiuttimella.

Tasainen yhtämittainen sireeniääni on vaara ohi merkki.

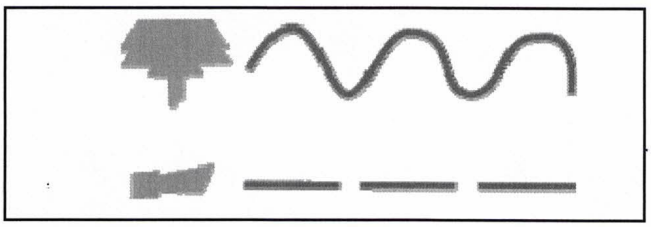

Yleinen vaaramerkki

Jos yleinen vaaramerkki annetaan

- Siirry sisälle ja pysy siellä.
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmanvaihtolaitteet.
- Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä etteivät linjat tukkeutuisi.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta ettet joutuisi vaaraan matkalla.

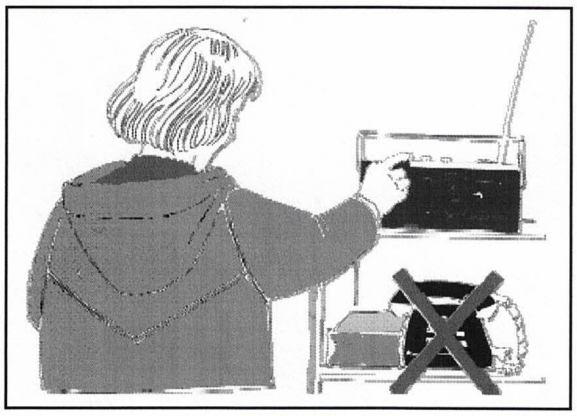

Poikkeusoloissa yleinen vaaramerkki kehottaa nopeaan suojautumiseen väestönsuojaan tai muuhun suojatilaan (tilapäissuoja).

TOIMINTA KAASUVAARATILANTEESSA

Toiminta kaasuvaaratilanteessa

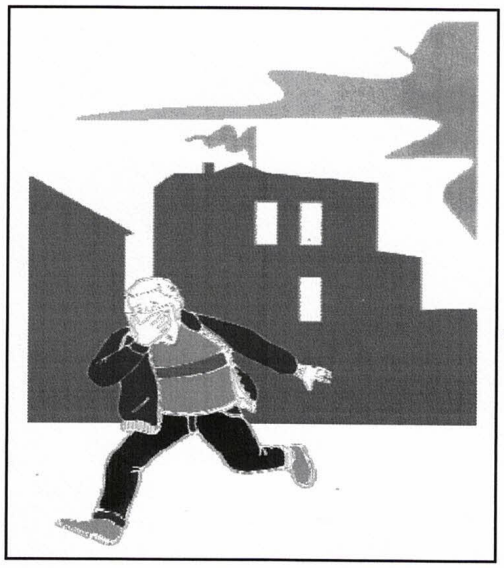

Kaasuvaaratilanteessa annetaan yleinen vaaramerkki ja toimitaan sen mukaisesti.

Jos olet sisätiloissa

- Pysäytä koneellinen ilmanvaihto. Sulje ja tiivistä ovet, ikkunat ja venttiilit
- Kuuntele alueradio-ohjelmaa
- Vältä puhelimen käyttöä
- Hengitä kostean vaatteen läpi, jos kaasun haju tuntuu
- Pyri rakennuksen yläkerroksiin, vältä kellariin menoa
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta ettet joutuisi vaaraan matkalla.

Jos olet ulkotiloissa

- Tarkasta tuulen suunta. Poistu tuulen alta sivutuuleen. Pyri sisälle
- Jos et pääse sisälle, pyri korkeampaan maastokohtaan, vältä alavia paikkoja
- Vältä hengästymistä liikkumalla rauhallisesti. Suojaa hengitystä esim. kostealla kankaalla
- Autossa ollessasi sulje ilmanvaihto, aja sivutuuleen, kuuntele radiota

Toimintaohjeet säteilyvaaratilanteessa

Kun säteilyvaara uhkaa:

- Mene sisätiloihin.
- Sulje ovet, ikkunat ja ilmanvaihtoaukot sekä sammuta ilmanvaihto.
- Varaa ruokaa ja juotavaa ja suojaa ne tiiviisiin astioihin.
- Kuuntele radiota. Viranomaiset antavat toimintaohjeet radion välityksellä Ylen uutisista (Yle.fi).
- Ota joditabletti vasta viranomaisen kehotuksesta.
- Vältä puhelimen käyttöä linjojen tukkeutumisvaaran vuoksi.

Liite 10

TOIMINTA POMMIUHKATILANTEESSA

Jos pommiksi epäilty esine löydetään tai saadaan pommiuhkaus puhelimitse tai muutoin **toimi seuraavasti:**

- SUHTAUDU jokaiseen pommiuhkaan vakavasti!

  - Kaikkiin pommiuhkauksiin suhtaudutaan vakavasti ja ne tutkitaan huolellisesti
  - Usein kysymyksessä on häiriintyneen henkilön uhkaus tai aiheeton ilmoitus

- Jos pommiuhkaus saadaan puhelimitse, niin yritä pitkittää puhelua ja saada mahdollisimman tarkat tiedot uhkauksen syistä ja kohteesta, itse pommista, sen sijainnista ym.

  - Lisäksi huomioi soittajan mielentila, puheen tuntomerkit
  - Ympäristöäänet ja muut mahdolliset asiat

- ILMOITA pommiuhkauksesta heti esimiehelle

  - Esimies ilmoittaa välittömästi poliisille

- Liike, yritys tai vastaava suljetaan

- Uhanalaiset tilat tyhjennetään ja alue eristetään riittävän laajalta alueelta, myös ylä- ja alapuolelta

- Suojeluorganisaatiosta järjestetään tilapäinen vartiointi alueen ulkopuolelle

  - Samalla tarkkaillaan, onko havaittavissa epäilyttäviä esineitä

- POLIISIN tultua paikalle toimitaan poliisin ohjeiden mukaan

- Pommiksi epäiltyyn esineeseen, pakettiin tai laukkuun **EI MISSÄÄN TAPAUKSESSA SAA KOSKEA!**

  - Pommin tutkiminen ja käsittely jätetään asiantuntijoille

- VARAUTUMINEN pommiuhkauksen varalta edellyttää, että, henkilökunta on tietoinen, miten tilanteessa toimitaan

  - Suojelujohtajan tehtäviin kuuluu ohjeiden jako henkilökunnalle tarpeelliseksi katsomallaan tavalla

Huomioi ohjeet yrityksen/laitoksen puhelinvaihteen hoitajalle.

Liite 11

VÄESTÖN VAROITTAMISEEN KÄYTETTÄVÄT ÄÄNIMERKIT

Merkin käyttö	Kaiutintyyppinen hälytin
Yleinen vaaramerkki - Tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa, jolloin toimi näin; • Siirry sisälle. Pysy siellä. • Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet. • Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita. • Vältä puhelimen käyttöä etteivät linjat tukkeudu. • Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta, ettet joutuisi vaaraan matkalla. • Poikkeusoloissa siirry välittömästi suojatiloihin.	 On yhden minuutin pituinen nouseva ja laskeva ääni, jossa nousevan jakson pituus on 7 sekuntia ja laskevan jakson pituus 7 sekuntia.
Vaara ohi -merkki - Tarkoittaa yleistä vaaramerkkiä koskevan varoitustilan purkamista. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on poistunut	 On yhtämittainen tasainen äänimerkki, jonka kesto on yksi minuutti.
Kokeilumerkki - Käytetään hälytinjärjestelmän käyttökunnon testaukseen.	 On 7 sekunnin pituinen tasainen ääni

Liite 12

HÄTÄILMOITUKSEN TEKO

Osaako jokainen työntekijä tehdä hätäilmoituksen? Täytyykö yrityksestä soitettaessa ottaa ensin ulkolinjan numero (tavallisesti 0), estääkö yökytkentä hätäilmoituksen teon, tai miten ilmoitus tehdään, jos normaalisti käytössä olevaa puhelinta ei voi käyttää? Ja kuinka kauan ulkopuolisen avun tulo kestää?

Kaikissa hätätilanteissa saa apua soittamalla numeroon 112. Poliisiasioissa on suositeltavaa soittaa suoraan poliisin hätänumeroon 112. Soita hätänumeroihin ilman suuntanumeroa, myös matkapuhelimesta. Soitto hätänumeroihin on maksuton, myös puhelinautomaateista voi hätäpuhelun soittaa ilman rahaa.

Mitä tarkemmat tiedot hätäkeskus saa, sitä tehokkaamman avun se pystyy toimittamaan paikalle. Hälytyspäivystäjän tekemät tarkentavat kysymykset eivät viivytä avun tuloa.

HÄTÄILMOITUS

_____**112** ambulanssi, palokunta
_____ **112** poliisi
_____sisäinen hälytys

Mitä on tapahtunut?
Onnettomuus?
Sairauskohtaus?
Onko ihmisiä vaarassa?

Missä?
Osoite, osasto, rakennus.

Älä sulje puhelinta
ennen kuin saat luvan.

Noudata
saamiasi ohjeita

JOS VAHINKO KUITENKIN SATTUU, TOIMI SEURAAVASTI:

1. PELASTA IHMISET VÄLITTÖMÄLTÄ VAARALTA

   - **ensimmäiset toimenpiteet** tulee kohdistaa niihin **henkilöihin**, jotka ovat uhattuna välittömällä vaaralla eivätkä pysty itse pelastautumaan. Nämä henkilöt on siirrettävä välittömältä vaara-alueelta ja heille on tarvittaessa annettava hätäensiapua.

2. ALKUSAMMUTA PALO LÄHIMMÄLLÄ SAMMUTTIMELLA

   - harkitaan toimenpiteet, joilla pyritään torjumaan ja poistamaan vaara jo siinä vaiheessa, kun sen torjuminen vielä onnistuu nopeasti toteuttavilla toimenpiteillä.

3. TEE HÄTÄILMOITUS PUHELIMELLA NUMEROON: ____ **112** TAI ANNA HÄLYTYS PALOILMOITUSPAINIKKEELLA

4. POISTU RAUHALLISESTI ULOS KOKOONTUMISPAIKALLE

   JOS MAHDOLLISTA, NIIN

   - katkaise sähkö työpisteestäsi

   - varmista, että kaikki pääsevät ulos

   - sulje osaston palo-ovet

Liite 13

SISÄLLE SUOJAUTUMINEN

Suojaudu yllättävässä, yrityksesi ulkopuolelta uhkaavassa kaasu- tai säteilyvaaratilanteessa ensimmäiseksi sisälle. Pysäytä ilmanvaihto ja tiivistä rakennus saastuneen ulkoilman sisään pääsyn estämiseksi. Päätä toiminnan jatkamisesta tai keskeyttämisestä tilanteen mukaan. Selvitä etukäteen kiinteistön huoltohenkilön kanssa, kuinka rakennuksen koneellinen ilmanvaihto hätätilanteessa pysäytetään ja kuka sen tekee. Selvästi merkitty ilmanvaihtolaitteiston hätä-pysäytin on hyvä ratkaisu. Kytkimen pitäisi sijaita sellaisessa paikassa, että kuka tahansa voi tulipalon tai vaarallisen aineen aiheuttamassa hätätilanteessa pysäyttää ilmanvaihdon.
Sulje tiiviisti ovet, ikkunat ja suoraan ulos johtavat venttiilit ja hormit ja tiivistä raot.
Raot voi tilkitä, sulkea muovikalvolla tai esimerkiksi ilmastointiteipillä. Huolehdi, että säteilytilanteessa myös rakennuksen katolla olevat ilmastointi- ja savuhormit sekä lvi-laitteet peitetään. Tuuleta sisätilat perusteellisesti vaaratilanteen jälkeen.

Suojauduttaessa tarvitaan

- hengityssuojaimia
- suoja-asuja
- joditabletteja säteilytilanteessa
- muovisäkkejä jätteiden käsittelyyn
- suojapeitteitä koneiden ja laitteiden suojaamiseen
- tiivistämismateriaalia (esim. teippiä)
- säteilymittari
- paristokäyttöisiä radioita ja varaparistoja (suositeltavinta on hankkia RDS-radio, joka aukeaa itsestään hätätiedotuksen tullessa)
- elintarvikkeita ja muita päivittäishyödykkeitä

Liite 14

KAASUVAARATILANNE

Väestö hälytetään yleisellä vaaramerkillä, ja toimitaan sen mukaisesti.

Lisäksi: *Jos olet sisätiloissa*
* ja haistat kaasua, paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
* pysyttele yläkerroksissa ja kuuntele radiota kunnes vaara on ohi

Jos olet ulkona, etkä pääse sisälle
* kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
* pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle
* paina märkä vaate, ruoho, turve tai sammaltuppo suun eteen ja hengitä sen läpi

SÄTEILYVAARATILANNE

Radioaktiivinen säteily havaitaan vain mittarilla. Koko maan kattava automaattinen säteily-valvontaverkko rekisteröi muutokset heti. Pienistäkin muutoksista tiedotetaan viipymättä, säteilyvaarasta välittömästi.

Väestö hälytetään yleisellä vaaramerkillä ja toimitaan sen mukaisesti:

* **Siirry sisälle** ja sulje tiiviisti ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi. Näin vähennät radioaktiivisten aineiden sisälle pääsyä. Hyvän suojan saat talon keskiosissa ja kellarissa.
* **Joditabletit** ehkäisevät radioaktiivisen jodin kertymistä kilpirauhaseen. Joditabletteja voit hankkia varmuusvarastoon apteekista. Älä nauti niitä ennen viranomaisten kehoitusta. Joditabletit eivät suojaa ulkoiselta säteilyltä tai muilta radioaktiivisilta aineilta.
* **Suojaa ruoka ja juomavesi** muovipusseihin tai tiiviisiin astioihin. Jääkaappi ja pakastin suojaavat radioaktiiviselta pölyltä. Suljetut säilykkeet ovat riittävän suojattuja.
* **Ulkona liikkuminen**. Jos on pakko mennä ulos, käytä tiivistä ihon peittävää, helposti puhdistettavaa asua. Jätä vaatteet eteiseen ja peseydy huolella palattuasi. Radioaktiivisten hiukkasten pääsyn keuhkoihin estät käyttämällä hengityssuojainta tai tilapäissuojaimena pyyhettä tai talouspaperia
* **Eläinten suojaus**. Maatiloilla siirrä kotieläimet sisätiloihin ja suojaa hyvin niiden rehuvarastot ja juomavesi

opa 09.02.2017

VUOTOTILANTEIDEN TEKNINEN TOIMINTAOHJE

Muita ohjeita on nestekaasun käyttömanuaalissa.

NESTEKAASUA VUOTAA ULKOILMAAN HÖYRYSTINKESKUKSEN TAI PAINEENALENTIMEN ULOSPUHALLUSPUTKESTA

Eristä vuodon vaikutusalue ja estä liikenne vaikutusalueella.

Pyri selvittämään miltä laitteelta vuoto on peräisin ja sulje lähin mahdollinen vuotavaa laitetta edeltävä kaasuputkiston sulkuventtiili tai laitoksen tai höyrystinkeskuksen pääsulkuventtiili..

Ilmoita vuodosta Kosan Gasin hälytyspalveluun 020 491 2552 tai Kosanin yhteystietolistan henkilöille.

NESTEKAASUVUOTO SÄILIÖAUTOLLA

Pyri sulkemaan kaasuvuoto painamalla säiliöauton hätäseis painiketta ja itseäsi tarpeettomasti vaarantamatta kaikki mahdolliset venttiilit säiliöauton ja säiliön luona.

Ilmoita Hälytyskeskukseen: 112

Estä vuodon syttyminen ja evakuoi alue vähintään 500 m säteellä.

Ilmoita vuodosta Kosan Gasin hälytyspalveluun 020 491 2552.

NESTEKAASUPALO SÄILIÖAUTOLLA

Ilmoita Hälytyskeskukseen: 112

Aloita alueen evakuointi vähintään 500 m säteellä

Pyri sammuttamaan palo ja jäähdyttämään säiliötä mikäli palo on kestänyt alle 10 minuuttia.

Ilmoita tilanteesta Kosan Gasin hälytyspalveluun 020 491 2552.

NESTEKAASUVUOTO SÄILIÖLLÄ

Pyri sulkemaan itseäsi tarpeettomasti vaarantamatta kaikki mahdolliset venttiilit kaasusäiliön luona.

Hälytä pelastuslaitos, mikäli vuotoa ei saada tukittua tai vuoto on ollut suuri.

Estä vuodon syttyminen ja eristä alue.

Ilmoita vuodosta Kosan Gasin hälytyspalveluun 020 491 2552.

opa 09.02.2017

NESTEKAASUPALO SÄILIÖLLÄ

Ilmoita Hälytyskeskukseen: 112

Evakuoi alue vähintään 500 m säteellä.

Ilmoita tilanteesta Kosan Gasin hälytyspalveluun 020 491 2552.

NESTEKAASUVUOTO HÖYRYSTIMELLÄ

Pyri sulkemaan itseäsi tarpeettomasti vaarantamatta nestekaasuhöyrystimen kaukokäyttöinen pääsulkuventtiili. Jos höyrystimen pääsulkuventtiiliin ei pääse käsiksi, sulje kaikki mahdolliset venttiilit kaasusäiliön luona.

Ilmoita Hälytyskeskukseen: 112 mikäli vuotoa ei saada tukittua tai vuoto on ollut suuri.

Estä vuodon syttyminen ja eristä alue.

Ilmoita vuodosta Kosan Gasin hälytyspalveluun 020 491 2552.

NESTEKAASUPALO HOYRYSTIMELLÄ

Pyri sulkemaan itseäsi tarpeettomasti vaarantamatta kaikki mahdolliset venttiilit kaasusäiliön luona.

Ilmoita Hälytyskeskukseen: 112

Evakuoi alue.

Ilmoita tilanteesta Kosan Gasin hälytyspalveluun 020 491 2552.

NESTEKAASUVUOTO SISÄTILOISSA

Pyri sulkemaan lähin mahdollinen vuotokohtaa edeltävä nestekaasulinjan sulkuventtiili itseäsi tarpeettomasti vaarantamatta. Muita mahdollisia vuodon pysäyttäviä sulkuventtiileitä ovat höyrystimen pääsulku ja nestekaasusäiliön nestemäinen käyttöventtiili.

Ilmoita Hälytyskeskukseen: 112

Estä vuodon syttyminen ja eristä alue.

Ilmoita vuodosta Kosan Gasin hälytyspalveluun 020 491 2552.

opa 09.02.2017

NESTEKAASUPALO SISÄTILOISSA

Evakuoi laitos.

Ilmoita Hälytyskeskukseen: 112

Pyri sulkemaan lähin mahdollinen paloa edeltävä nestekaasulinjan sulkuventtiili itseäsi tarpeettomasti vaarantamatta. Muita mahdollisia vuodon pysäyttäviä sulkuventtiileitä ovat höyrystimen pääsulku ja nestekaasusäiliön nestemäinen käyttöventtiili.

Ilmoita tilanteesta Kosan Gasin hälytyspalveluun 020 491 2552.